

58256

ഗ്രാമിനക്കുക

സീരിയസ്ക്കുക

കേരളവന്ന നാമം
പിറന്തിക്കു

പിരപ്പംതു

ദൈവാലയങ്ങളായ

ഗാമീണകന്യക

(Malayala)

GRAMEENAKANNYAKA

(Poetry)

By

Kuttippurath Kesavan Nair

First Impression October 1992

Copies : 1000

Cover design : O. B. Nazar

Printed at

S. D. Printing Works

Old Thevara Road, Ernakulam, Kochi-16:

Phone 355658

Publishers

C. I. C. C. BOOK HOUSE

Press Club Road, Ernakulam Kochi-11.

Phone 353557

Price : Rs. 9-00

I S B N 81-7174-111-8

ഗ്രാമീണകന്ധക

(കവിതകൾ)

കുറരിപ്പുരത്തു കേശവൻനായർ

പ്രസാധകൾ

സി. എസ്. സി. സി. ബുക്കു് ഹാസ്
പ്രസ്സ് ഓൺ റോഡ്, എറണാകുളം, കൊച്ചി 682 011
ഫോൺ: 353557

വില 9 രൂപ

ഉള്ളടക്കം

അവതാരിക
ഗ്രാമീണകന്യക
ങ്ങ മഹിച്ചരമം
ഇത്തിലെ വെളിച്ച്
വർഷാഗമം
തുവേണി
ങ്ങ പഴയ അത്താണി
ആർട്ട്‍റോദർശനം
ഓണം കഴിഞ്ഞ
ടൈക്ഷ്യവിശേഷ അലംഭാവം
കാശ്യപാദ്രമത്തിലെ പ്രഭാതം
ശ്രമശാനക്കിൽ
പ്രപഞ്ചം
ജാതിഭ്രതം
സഹകരണഗൈതം

അവതാരിക

പ്രത്യാവനം നുറ്റാണ്ടിൻ്റെ അന്ത്യാലട്ടം. മലയാളസാഹിത്യത്തിലെ നവോത്ഥാനത്തിൻ്റെ പ്രാതഃകാലം. പൊന്നാനിരതാലുകൾിൽ മംഗലം അംഗത്തിൽ ചേന്നരും ശത്രു⁹ എതാരം. യവാക്കാഡ കാവ്യദേവതയുമായി സജ്ജപ്പിച്ചു. കാർക്കളി കണ്ണം വളർന്നവന്. വള്ളത്രേതാരാ നാരാധാരമേനോൻ, വള്ളത്രേതാരാ ഗോപാലമേനോൻ, കരിപ്പുറത്രു കേശവൻനായർ, കരിപ്പുറത്രു കിട്ടുന്നി നായർ. ‘നാരണ്ണന്ത്’നു കേശവനേക്കാരാ നാലുവയ്ക്കുള്ളിട്ടം. എല്ലാവരും വള്ളത്രേതാരാ രാമണ്ണനിമേനോൻ എന്ന പണ്ഡിതർഷിയുടെ കീഴിൽ സംസ്കൃതത്തിലെ കാവ്യശാസ്ത്രങ്ങൾ പഠിച്ചു. കേശവൻനായർ, അച്ചൻനി (വള്ളത്രേതാരാ കൊച്ചുണ്ണനിമേനോൻ) തിരവാടാകയാൽ, മിക്കവാറും. അവിടത്തെന്നയായി ഇരിപ്പും പഠിപ്പും, കിട്ടപ്പും. പദ്ധതിലും, രീതി, പ്രയോഗവിശേഷം, പ്രകരണത്തുലും, മനോധർമ്മം, ധനനി, ഭവം, രസം മുതലായ ശാവ്യമർക്കങ്ങളെ പുരസ്തുതിച്ചു¹⁰ ആ മിച്ചമിച്ചക്കുന്നാർ പേരുത്തം. പേരുത്തം ചർച്ച നടത്തം. കാവ്യലോലരായ ചെറുപ്പക്കാർ തന്ത്രചേരുന്നും, കൊണ്ണംകൊട്ടത്രും. കവിതപത്രത്തുള്ളടിയിറപ്പിച്ചു¹¹, വള്ളത്രേതാരാ തിരവാടും അംഗദനേന്നയാണും. ഇന്നത്തെ സമീനാറുകളിൽ സമേളനങ്ങളും ഇത്തരം കളരിക്കാക്ക പകരം നില്ക്കുന്ന പര്യാപ്തമല്ല. വള്ളത്രേതാരാ തിരവാടും അംഗദനേന്നയാഡ കളരിയോ മുതകലമോ ആയിരാൻ. അന്തേവാസികളുടെ ഭാഗ്യം! ആ തിരവാടിനോടുള്ള കടപ്പാടും വളരെക്കാലംകഴിഞ്ഞു¹² കേശവൻനായർ കരിച്ച വെച്ചു, ‘ഒരു പഴയ അത്താണി’ (കാവ്യാപഹാരം) എന്ന കാവ്യത്തിൽ:

‘എന്നടെ ജീവചെച്ചതനുഭാതാകളും—
ലെന്നമായതാണിയാണ് മേലെ.
എൻറെ ശരീരവും, മെൻറെ ശരീരിയും,—
ബഹൻറെ പരിക്കിതമാമറിവും
എല്ലാമതിനു കടപ്പെട്ടതാണെന്ന
ചൊല്ലാനെന്നിക്കില്ല കില്ലു തെല്ലും.’

ആ യുവകവിസംഘം ‘വള്ളത്രേതാഡ കമ്പനി’ എന്ന
വാദസ്ഥലും പുർഖം വിളിക്കപ്പെട്ടു. ഒരു രചനാവ്യാധാമമെ
നു നിലയിൽ പഞ്ചത്രം. അവർ വീതിചേട്ടതും പദ്യ
തതിലാക്കി. പിൽക്കാലത്തും നാലപ്പാടനേയും. ആ കമ്പ
നിയിലെ അംഗമായി സഹായയർ പരിഗണിച്ചു. തുപലോ
വദാളജിത് പുരികൽപ്പനത്തിലും. ഒച്ചിത്യുദൈക്ഷയിലും. നി
സ്ത്രീമിമമായ നിഷ്കർഷം, അതായിൽനാം ഇവർക്കു പൊതു
വായ ഗ്രന്ഥവിശേഷം. കട്ടിക്കള്ളുമാരാർ കാലാന്തരത്തിൽ
കട്ടിക്കളെ സംസ്കൃതം പഠിപ്പിക്കാൻ ഈ റംഗത്തെത്തി
ചേർന്നവെത്തു. കട്ടിക്കളെ പഠിപ്പിച്ചതിനേക്കാൾ തുടക്കം
മാരാൻ ഈ കവിതകാരിൽനിന്ന് പഠിച്ചിട്ടണാവും.

കേശവൻനായൻ വള്ളത്രേതാളിനും ഏറ്റവും പ്രധിയം
കരനായ ശിഷ്യനും സൗഹ്യത്തും സ്വാലമനമായിരുന്നു. അവ
രിങ്ങവൽ. കവിതയിലെന്നപോലെ പൊതുകാര്യങ്ങളിൽ
ഉം വ്യാപരിച്ചിരുന്നു. മംഗലം ‘പരിഷ്കാരവർദ്ധിനി
സഭ’ ഇവരുടെ കൈകരുത്തിൽ ആരംഭിച്ചു പുണ്ണിപ്പെട്ടു.
വള്ളത്രേതാഡ 1910 ഫത്തൽ ‘കേരളോദയം’ പത്രാധിപരായ
പ്രോഡക്റ്റും കേശവൻനായൻ അതിനെന്ന് മാനേജർ സ്ഥാനമേ
ററ്റ. അനന്തരം തുമ്മരിൽനിന്ന് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചതുടങ്ങിയ
‘രാമാനജൻ’ മാസികയുടെ കണ്ണും കൈയ്ക്കുമായി വർത്തിച്ച
തും ഈ ഗ്രാമശിഷ്യന്മാരുടെ. അതിനു മുമ്പുതന്നെ കേശവൻ
നായർക്കു സക്കാർ ജോലി കിട്ടിയിരുന്നു. തുമ്മർ ബോധു
സും മഹത്തുളിൽ ഭാഷാഭ്യാപകസ്ഥാനം. പ്രസാധനച്ച
മതലകളിൽനിന്ന് അല്ലെഹം ക്രമേണ അകന്നു. കവിതയെ
ഴുത്തു. ചുത്തങ്ങി. അതുയേറെ ഉല്ലാസമോ സമർപ്പമോ ഉ
ണ്ണേക്കാിൽമാത്രം. ഈ പള്ളിക്കൂടങ്ങളിൽ കാലചെതന്യ്

ത്തിനു കവാടനിരോധം ചെയ്യുന്ന എൻറോ ഒന്നണ്ട്! ‘കേ ശവൻ സർക്കാരുടോഗത്തിൽ കയറി നശിച്ചു’ എന്ന വ ഇളങ്ങേതാരു പരാതിപ്പെട്ടു. എക്കിലും ഈ അലംഭാവത്തി ചും അലസതയിലുംനിന്നും ഒരുന്ന് ഒരു ഗ്രാമീണകന്ധക.

ഭാഷാകവിതയിലെ നവോത്ഥാനത്തക്കരിച്ചു പറ ഞ്ചുവബല്ലു. മലയാളവും സംസ്കൃതവും തമിലുള്ള ഈ മണിപ്രവാളസംഗമത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷിൻറെ വൈദേശിക ഡാരക്കട്ടി സമേളിച്ചണായ ത്രിവേണിയിൽനിന്നുണ്ട് ഈ നവോത്ഥാനോമേഷം പ്രസരിച്ചതു്. പുതിയ ബന്ധ തൊളിൽനിന്നും ഭാഷകളിം വകുതികളിം അപ്രതീക്ഷിതമായ ഉർജ്ജസപലതയും ഉന്നതിയും നേടുന്നു. വള്ളങ്ങേതാരു ക സനിയിലെ ദീപാഖാ നിപുണനാർക്കു് ഈ ഉർജ്ജപ്ര സരം സുലമോയിരുന്നുണ്ടു്. നാലപ്പാടനിലൂടെനയാണു് ആം ഗലവാണിയുടെ ഉപ്പും കെൽപും തിമിർപ്പും അവർ അല്ല മായക്കിലും അനവേബിച്ചതു്. അതിൽ നിന്നേറിവും വഴി മെച്ചത്തതു് സതതോദ്യമനായ വള്ളങ്ങേതാളായിരുന്നതാനും. ‘പാവങ്ങ’ളുടെ കൈയെഴുത്തു പേജ്ഞകൾ പരിശോധിക്കുന്ന തിലുടെ അദ്ദേഹത്തിൻറെ പ്രതിഭ ആശോളമായി വളരും. അതുകൂടും ജീജണ്ണാസുവോ പ്രയത്നശാലിയോ അല്ലാത്ത ശിഷ്യനു് അത്തരമൊരു സെംഭാഗ്യവുമുണ്ടായില്ല. മുത്തവി നേക്കരിച്ചുള്ള അഭിമാനാദരങ്ങളും വർദ്ധിച്ചു എന്നമാത്രം.

കേശവൻനായർ സർക്കാരുടോഗവും അൽപ്പാൺപ മായ സാഹിത്യരചനയും തുടർന്നു. തുള്ളരിൽ അദ്ദേഹം ഒരിട്ടും ‘വിലാപ’ കവിയായ വി.സി. ബാലകൃഷ്ണപുണി കണ്ണേരാടൊപ്പും ഒരു ലോധിയും മറിയിൽ താമസിച്ചിരുന്ന കുടം. അദ്ദേഹത്തിൻറെ മിബത്രുനിന്നതുനെ കേട്ടിട്ടുണ്ട്. ഇംഗ്ലീഷുകവിതകൾ വായിച്ചു് അർത്ഥം വിവരിക്കുക വി. സി.എ വലിയ രസമായിരുന്നവതു. എന്നാൽ വി. സി. എടു സ്വന്നം കവിതകളിലായിരുന്ന കേശവൻനായർക്കു കൂപം. പക്ഷേ ആ കൂട്ടകാരൻ കവിത അപൂർവ്വമായേ എഴു തിയിരുന്നുള്ളു. എഴുതിയതു പലതും കളിഞ്ഞുകളിക്കുകയും

ചെയ്യും. അന്ന തൃതീയിൽ മജിസ്ട്രേററായിരുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾ കവി ഒട്ടവിൽ കണ്ണുകുള്ളുമെന്നോൻ, ഒരു ശനിയാഴ്ച കോടതിക്കു പോകംവഴി, കതിരവണ്ണി നിർത്തി ഈ യുദ്ധ കവികളുടെ ലോധിയിലേജ്ജു കയറിച്ചുന്നു. ഒരു കവിത യെഴുതിവെള്ളുന്ന നിർദ്ദേശവും വിഷയവും കൊട്ടതു്: ‘കാശ്യപാശ്രമത്തിലെ പ്രഭാതം! രണ്ടുപേരും എഴുതി. മടക്ക വഴിക്കു് കണ്ണുകുള്ളുമെന്നോൻ കവിതകൾ വാങ്ങി വായിച്ചു് അഭിനന്ദിച്ചു. കേശവൻനായതുടെ ആ മനോഹരക വിത കാവേദ്യാപഹാരത്തിൽ അതേ ശീർഷകത്തിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ടു്. വി. സി. യുടേതോ? ‘ഒരു നിശ്ചയമില്ലയോ നീനും. വരമോരോ കൂതി വന്നപോലെ പോം! അതുന്ന ഷ്ടൈപ്പട്ടം.

വി. സി. യുടെ പ്രചോദനത്താലാവാം, സർക്കാർ ഹൈക്കുളിലെ തലമുത്തിർന്ന ഇംഗ്ലീഷ് അല്പാപകതുടെ പ്രേരണയാലാവാം, കേശവൻനായർ ഒരു നീണ്ട കവിത മെന്നണ്ണെടുത്തു്: ‘കിഴവനം കട്ടിയും.’ അവലുംപം, ഒൻപതുംഒന്നിലൂടെ ‘The Seven Ages of Man’ എന്ന വിശ്രൂത വണികക. കടപ്പാടിൻറെ കാര്യം പരഞ്ഞതറിയകതനു വേണം. അതുയും സ്വതന്ത്രവും സ്വരംസവുമാണു് മനസ്യം ജീവിത ദശകളെ അധികരിച്ചു് ആ ‘കിഴവ്’ൻറെ മനോരാജ്യം! ടാഗോറിൻറെ ‘ചന്ദ്രകലേ’, ‘ഉദ്യാന പാലകൻ’, തുടങ്ങിയ സ്ഥാഹാരങ്ങളിലെ ചില ഗാനങ്ങളുടെ (ഇംഗ്ലീഷ് താഴ്ജ്ജമ്) ആശയാനവാദങ്ങളും കേശവൻനായതുടെ തുലികയിലൂടെ വാർന്നവീണാം. ‘തക്കത്തിൻറെ അമ്മ’, ‘പുണ്യിരി’, ‘എൻറെ കരം’: (കാവേദ്യാപഹാരം). തനി ഇംഗ്ലീഷുകവിതകളുടെ കല്പനകളിൽ ഈ കവിക്കു് പരയത്തു കൂടുതുകമണ്ണായിരുന്നോ എന്ന സംശയമാണു് എന്നാൽ ടാഗോറിൻറെ ഭാരതീയ പാരമ്പര്യത്തിൽ അഞ്ചേഹം. സ്വന്തം സംസ്ക്രാരം കണ്ണേത്തി. അതുപോലെ വിവേകാനന്ദൻറെ മഹത്പരവും (ഇത്തും വെള്ളിച്ചും). ടാഗോറിൻറെ ‘ജനഗണമന’യുടെ വിവർത്തനം (കാവേദ്യാപഹാരത്തിലെ ‘പ്രഭാതഗീതം’) ഈ ഘട്ടത്തിൽത്തന്നെയാണു് നിർദ്ദഹിച്ചതു് എന്ന തോന്തരം. റാത്രിനേരു കേക്കപൂത്തതാത്തിൽ

മുലക്കുതിയിലെ ഉത്തരംഗമായ ഓജസ്സും ഉദ്ദോഹണവും കരായേരെ ചോർന്ന പോയിട്ടിഞ്ഞാക്കാമെങ്കിലും തേജസ്സി വും തെള്ളിമയിലും ഈ തർജ്ജമ വിജയിച്ചുനിൽക്കുന്നു.

പാതവുമത്തൊന്നവും കലർന്ന കാലമായ
പാതയിലും യാത്രക്കാരെ നീ മുഗംതോറും
സൈന്യരമായും നയിച്ചുകൊണ്ടിരിപ്പു, ചിരന്തന-
സാരമേ, തവ ചക്രനിർബ്ലോഹം മുഴങ്ങുന്നു.
ജീവിക്കരക്കാപത്തിലും ഭ്ലോരവിപ്പവത്തിലും
ജീവനപ്രദം നിന്നെൻ ശംഖാലി, ശിവകരം.
ജയിയ്യു, സർവതാപത്രാതാവേ, ജയിയ്യു നീ,
ജയിയ്യു, രേതോർവൈംഗ്രാത്തിൽ വിധാതാവേ.

ത്രഞ്ചൈയ വരികളിൽ മുലക്കുതിയിട മുഖം മുപ്പുശ്ശമായി കേരക്കുന്നിണ്ടതാണ്.

മുന്ന ഭാഷാസംസ്കാരങ്ങളിട ആ മേളനത്തിൽ നിന്നല്ലെന്നമായ ചെതന്യും മാത്രമല്ല, ദേശീയ സ്വാതന്ത്ര്യ സമരത്തിന്നീരെ ആവേശവും നവോത്ഥാനദശയിട മുഖത്ത് ടിപ്പായിതന്നുവെല്ലോ. സ്വതന്ത്രനായ വള്ളത്തോഴ ഗ്രൗണ്ട് സ്വന്തം കവിതയിൽ ആ ഉഷ്ണുള്ളതയും ഉദയക്ഷുവിയും പകർന്നു പ്രശസ്തിയിട പുതിയ മേഖലകളിലേപ്പും മുന്നോറി. ദേശാഭിമാനത്തിൽ ഒട്ടം കരിയാത്ത കേൾവൻനായരാകട്ട, മഹാരാജാസു കോളേജിലേക്ക് ടുട്ടർ ജോലിയിലേപ്പു കിട്ടിയ ഉദ്യോഗക്കയറിത്തിന്നീരുന്ന സ്വപ്നിനമായ പാരതത്തു തത്തിൽ ചിത്രാസാഹസ്രങ്ങളും അടക്കിയൊരുക്കി കഴിഞ്ഞു തുടങ്ങിവന്നു. അത്തരം ഘട്ടങ്ങളിൽ പലതും ചെയ്യാറുള്ള തുപോലെ അനുബാപദേശരീതിയിൽ ചിലതെല്ലാമെഴുതി.

‘അല്പാല്പമാത്രവേഗമിതേരീറ്റൻ
തുലയുമേ തവ ജീവനമെങ്കിലും
ജലദ, ഹോ ജധ, നിന്നിടവാഴ പയ-
റുലക്കിനിപ്പുാഴമല്ലിനല്ലേം?’

(മേഖലാപാലം)

എന്നും മറ്റുള്ള വരികൾ ഈ വക്കപ്പീൽ പെട്ടതാമെന്ന തോന്നുന്നു, ‘ഇക്കഴിഞ്ഞമാസ’വും (നവേദ്യാപഹാരം) ഈ

യിന്ത്യൻപുടം. തല വെള്ളത്ത് ഒരുവിന്ദുദേശീയ നേതാവിനെ തകബിലിട്ടതിലെ വിഷാദമാണു് മവ്യപ്രമേയം. പ്രക്തതിയിലെ ഭൂതങ്ങളെ മറപിടിച്ചു് സുരക്ഷിതമായി അവതരിപ്പിച്ചു എന്ന മാത്രം! നവോപഹാരത്തിലെതന്നെ നാട്യിയായ ‘ഭക്തിഗീതയിൽ’ മലയാളക്കരയേയും അതിന്റെ പ്രക്തതിസൗന്ദര്യത്തെയും. തത്പര്യാന്തരം സംഭാവനയേയും, സാഹിത്യ പാരമ്പര്യത്തെയും. പ്രകീർത്തിക്കുന്ന കവി, നാട്യിന്റെ അസ്പത്രതയെപ്പറ്റി ഒന്നും മിണ്ടുന്നില്ല.

ശ്രദ്ധാമേ, സ്വര്യം ഉണ്ണുകാമേ, റിപ്പറുാത്-
രീമേ, ചീരം മാത്രഭ്രമേ, ജയിച്ചാലും.

എന്ന വീറററ വരികളിൽ വിമർശനങ്ങളുംപോലും ഒരുക്കന്ന തേയുള്ളൂ. സർക്കാർ ഭാസ്യമില്ലാത്ത സാഹിത്യകാരന്മാർ പോലും സിംഹത്തെ മുള്ളി പിടിപ്പിക്കാതിരിപ്പാൻ മുഖ്യാത്മശാനങ്ങളും, നിത്യപത്രവകുപനങ്ങളും മുള്ളി ഒഴിവെന്നൊരു തുംബി നടന്ന കാലം ഏതെങ്കിലും സ്വാതന്ത്ര്യ സേനാനിയെ അറിയുചെയ്യുന്നോരു പ്രതിഷ്ഠയപ്രകടനത്തിനുകോളേജു് കമാരന്മാർപോലും, ഒരാററ ദിവസത്തെങ്ങുമാത്രം പംഖിപ്പുമുകളും കാലം സ്വതേ സമ്മന്യായ മൂന്ന് കലാലയാധ്യാപകൾ അങ്ങനെന്നയാക്കകാലത്തു മൂന്നിയത്തിലേ എഴുതിയുള്ളൂ എന്നതിൽ അത്രത്തെപ്പടാനോ പരാതിപ്പേടാനോ മൂലം. സ്വാതന്ത്ര്യലഘൂക്കണ്ണശശം അദ്ദേഹം ക്രൈസ്തവിത്തിനുനേരുത്തി എന്ന സമാധാനിക്കാം.

ഭർത്തീക്ഷം ഭരവസ്ഥയുണ്ടാക്കീ, ഭരാഗ്രഹി
ഭർഗ്ഗൻ, കരിഞ്ഞതകാണ്ഡത്രവല്പതാക്കീ.
ക്രഷ്ണയാൽ കഴിയുന്ന വസ്ത്രമെന്നാദുഃഖാഷിപ്പോൾ,
ഭൂഷിസന്തതിയെന്ന വീരസ്യം പറയ്യവോൾ,
നിത്യമിന്നിച്ചുനയയിൽ നാഴി നെല്ലിനവേണി
സ്വത്യയമ്മങ്ങൾ വിൽപ്പോരിലുന്നാം മിക്കപേരും?
(‘എൻ്റെ മുന്നത്തെ ചിന്തകൾ’
ഓന്നും കഴിഞ്ഞു എന്ന സമാഹാരം)

ചിത്രശാല എന്ന കവിതയിൽ സാമ്രാജ്യശക്തിക്കുള്ളൂം ഫലമക്കാതിയറയാരേയും കരിപ്പുചത്തുന്നതും തുടർന്ന കേരകരീം.

പക്ഷേ ഇതെല്ലാം കവിതപത്തിന്റെ ഇടയ്ക്കാം മാത്രം. കാതലായ കവിതപത്തിന്റെ തായ്‌തടി ആ കോളേജ് ജീവിതത്തിലും അദ്ദേഹം ഉണ്ടാതെ സൃഷ്ടിച്ച. പക്ഷേ അതിൽനിന്ന് വേണ്ടതു മധുരമലങ്കണ്ണാഡും? സംശയമാണ്. കേശവൻനായരുടെ കവിതയെഴുത്തിനെ ബാധിച്ച അലസത്, കോളേജിലെ കാവ്യക്രതകികളായ കട്ടികരക്കിടയിൽ തമാശയും വകയായി (ഇംഗ്ലീഷ്‌വാൻം അദ്ദേഹത്തിന്റെ ശിഷ്യവാസലപ്പത്തിന്റെ പക്ഷപററി ഒരു നാലുകൊല്ലുകളാലും (1927-31) ആ കലാലയത്തിലുണ്ടായിരുന്നു.) അദ്ദേഹത്തിന്റെ അലസത്താവിലസിത തപം സഹായരായ സഹായപ്രക്രിയ സാദരശകാര ഞങ്ങൾക്ക് ശരവ്യമായി. കവി ചീരിച്ച ചിലപ്പോൾ പറഞ്ഞു: ‘കരിപ്പിരത്തെ കവിക്കു കവിതയെഴുതുക എഴുപ്പമാണോ?’ ആ ചീരിയും ചൊല്ലിന്റെയും അർത്ഥം എന്നായിരുന്നോവോ? അസ്വത്രപ്പിക്ക ശമ്പളംകൊണ്ട് സ്വത്ര മകളുള്ള ഒരു കടംബം പോറുന്നതിലുള്ള ക്രൂശമോ? മട്ടി, കടംബപംരവരുമായിക്കിടിയ മാനസിക പ്രവണതയാണുന്ന പോധ്യമോ? കൂടുതൽക്കൂട്ടൻ തന്പരാനും സംബന്ധവും കവിതയും ഒരപോലെയായിരുന്നു. തോന്നുന്നോവാം ചെല്ലും (ചൊല്ലും). ചണ്ണാതി സ്റ്റൂഡിനോ ചതുരംഗത്തിനോ മുത്തനാൽ സമയം പോകുന്ന തരിയില്ല. ഈ ഒട്ടവിൽ പറഞ്ഞത്തിൽ കേശവൻ നായരും അതു മോശമല്ലായിരുന്നു. തന്പരാനെപ്പറ്റി പറയുന്നോവാം ഓർമ്മ വരുന്ന ഒരു കമ്പളും (കേശവൻനായർ പറഞ്ഞത്തു പി) ഇവിടെ അല്ലും പ്രസക്തിയണ്ടും. ഭാരതം തർജ്ജമ തീവ്രപ്പോം തന്പരാനോടും എന്നോ രസീകരി പറഞ്ഞുവരുതു. ‘ആ ധർമ്മപുത്രൻ ഒരു ചരായാദ്ദോക്കം എഴുതിത്തരാമോ?’ കിരുച്ചുനാലോച്ചിച്ച തന്പരാനും ചൊല്ലി:

‘ഒട്ടറം നീണ്ടമുക്കം, നെടക്കിയമിഴികളം,
യീരമാം നോട്ടവും, പൊൻ—

മട്ടേരും മെയ് കുണ്ടാനും തടിയുമുഖരവും,
വീതിയേറുന്ന മാറ്റും.

മുട്ടോളും നീംബകെക വീഴിന എന്നനടയും,
മറ്റുമഞ്ചു പ്രസിദ്ധ—

പ്ല്ലോരാഡുമ്മർക്കഷാവ്യസന്യനികനാം
യർമ്മപുത്രൻറ ത്രപം.’

‘നെടിയ മിച്ചികാരക്ക്’ പകരം ‘കരിയ മിച്ചികളും’ എന്ന കുണ്ടി. അവസാനപാദം അധികപറിശയി കത്തുകയും ചെ ഫൂൽ, മുതിനെ കേശവൻനായകരിച്ചുജ്ഞ തരങ്കെടീല്ലാ തൊരു വാഗ് ചിത്രമായി മാറ്റാം!

മട്ടി, കവിതയെഴുത്തിൽ മാത്രമായിരുന്നു. കോളേജി ലെ അധ്യാപകനും ഭംഗിയായി നടത്തി. പാംപുസ്സുകും എത്ര മോശമായാലും ആ കുതിയേരുന്നു താൻകൾത്താവിനെ യോ നിന്തിയ്ക്കുവാൻ കലീനത അദ്ദേഹത്തെ അനവദിയ്ക്കും റില്ലു. മറ്റു ക്ലബ്ലുഡു പ്രവർത്തനങ്ങളിലും അദ്ദേഹം മന സീയിലുണ്ടായിരുന്നു. ‘സാഹിത്യസോപാനം’ എന്ന പ്രേരിൽ ഭംഗിയായി അച്ചടിച്ചു ഒരു വിദ്യാർത്ഥി മാസിക ജൂം സംരംഭിയോരക്കുകയും സാരമ്യും വഹിയ്ക്കയും കൂടി ചെയ്യു അദ്ദേഹം. ഓന്നരണ്ടു ഫലിത കവിതകളും അതിനു പേണ്ടി എഴുതി. അക്കുളത്തിലെവാനും ജീവശാസ്ത്ര സ്കാള്സ് കലക്കവേണ്ടി ജീവനോട്ടക്കേണ്ടിവരുന്ന തവളുകളുടെ ആ വലാതി.

...ബാലരാഹരന്നല്ല, ബാലികമാർപ്പോലും
കാലരാഹായ് തത്തീർന്ന തന്ത്രം കുറിപ്പോാം...’

വിദ്യാത്മികളു പ്രത്യേകം രസീപ്പിച്ചു. ചെണ്ട (കാവേദാ പഹാരം) എന്ന നമ്മകവനം അവരിൽ മിക്കപേരും വായിച്ചിട്ടണായിരുന്നില്ല. എക്കിലും ചിരിയ്ക്കുന്ന കണ്ണുകളും ഇം അദ്യാപകനെ ഇപ്പോൾ അവക്കു തുടക്കൽ ഇഷ്ടപ്പെട്ടു. ഇത്തരം ലഘുഭാവനകൾ മാത്രമല്ല, ഉംകനെമുള്ളു എതാനം കുതികരാക്കി അദ്ദേഹം. അക്കാലത്രതും രചിയ്ക്കയുണ്ടായി. ‘ത്രിവേണി’, ‘വർഷാഗമം’, ‘ഒരു മഹാചുരമം’ മുതലായ അത്തരം കുതികളിൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെ കവിതാസിദ്ധി കഴി പ്രധലുമായി വിലസുകയുംചെയ്യു.

കേശവൻനായതട്ടെ കാവ്യജീവിതത്തിൽ അന്തോളം മിന്നോളം, ഉൽക്കുപ്പുകൃതികളുടെ പരിപാലി നിഭാനമായി നിന്ന് ആ സിലുകികളോ ഗൈപുണികളോ എന്തെല്ലാമായിരിക്കുന്നു? ഒന്നാമതു് തട്ടം തരിയുമില്ലാത്ത, മിന്നസമായ, രചന. ഈതു വള്ളത്തോരാ കസ്പനിയുടെ ദേഹമാക്കായി അംഗീകരിയ്ക്കപ്പെട്ടുകഴിഞ്ഞിരാ.

മലർവബള്ളികൾ, മാമരങ്ങൾ, മാ—

മല, പുഞ്ചോലക, ഇന്നിവററിനാൽ

അലമാകെ നിറങ്ങു കാണാമീ

യുലകാഹരി! നിസർഗ സ്വന്നം.

[ഭിക്ഷുവിന്റെ അലംഭവം—കാവ്യാഹാരം]

കവിതയുടെ എന്നതോരു പുഞ്ചോല! സ്നിശ്ചലഭളിതമായ വൈദിക്കോരീതി വിശ്വഷിച്ചു. കേശവൻനായതട്ടെ കാവ്യ സന്തതികളുടെ അംഗസെർഗമായിരിക്കുന്നു. ഉപജാതി വുത ത്തിലാക്കപ്പോര (ഗ്രാമീണകന്ധകയും മഹച്ചുരമവും മററും) അവയുടെ സ്വന്താലങ്ങളുകുകയും മികവും വർഖി ചുിക്കുന്നു. എന്നാൽ അദ്ദേഹം കേവലം രചനാപ്രാണങ്ങോ പാഹ്യസൗര്യകാരുക്കങ്ങാ ആയിരിക്കുന്നില്ല. അതും ചതുര കാരണങ്ങളിൽ അദ്ദേഹം അതീവ ശ്രദ്ധാലുവായിരിക്കുന്നു. ഭാസ കാളിഭാസമായങ്ങെങ്കും ഭവത്രിഡ്യൈങ്കും ഭർത്തുഹരിയുടെ യും കാവ്യസംസ്കാരം കാതലായി മനസ്സുിൽ സൃക്ഷിയ്ക്കുന്ന ഒരു കവിയു് കൂടും അന്തേനെന്നാകാതെ നിപുത്തിയുണ്ട്. ഒരു തികവ്യാപാരങ്ങളെ വിലയിരുത്തുന്ന പാകംവന, എതാ ണ്ടു് നിർമ്മമമായ, അവലോകനം; പ്രത്തിവിലാസങ്ങളിൽ സഹജമായ പ്രതിപത്തി; വനനീലിമകളിൽ പ്രശാ ന്തിയുടെ കനികളാസപദിച്ചു് ചേക്കേറുവാനുള്ള, വൈരാ ഗ്രന്തേംട്ടത്തുനിൽക്കുന്ന, ഒത്തസുക്കും; അതിനിന്നു ത ത്തപവിച്ചാരത്തിലേയു് കൂടും അല്പാരമികാന്തരീക്ഷത്തിലേ യു് കൂടും ഉയർന്ന പരിക്കവാനുള്ള ഉത്തുക്കും; എല്ലാറിലും ഉ പരിയായി, അനുദ്രതമാകുന്ന ആസ്സിക്കുത്തിന്റെ അചഞ്ച ലത—ഈതെല്ലാം. അദ്ദേഹം ഉപാസിച്ച തുംസിക്കി കവികളിൽ നിന്നും കാണാതുക്കാണു പ്രവാതകരാ രാത്രുമല്ല (കാളിഭാസ നേരുപോരാ ഭർത്തുഹരിയുടെയോ, കൈവരിലടയാളങ്ങൾ

ഈ കുതികളിൽ സ്വല്പമോണക്കിലും—ഉദാ: ഗ്രാമീണകന്ധ് കൂ, ഭിക്ഷവിശ്വരൻറെ അല്ലംഭാവം, അറിഞ്ഞത്തുടാ) സ്വന്തം നിരീക്ഷണങ്ങളിൽനിന്നും, അന്വേഷങ്ങളിൽനിന്നും, റസി കത്തത്തിൽനിന്നും, ഭാവനയിൽനിന്നും, മനോരാജ്യങ്ങളിൽനിന്നും, താന്ത്രഘട്ടകൂട്ടുകൾ വർഗ്ഗത്തിൽനിന്നും സഹജാവബോധത്തിൽനിന്നും, ഉത്തരിരിഞ്ഞവയാണ്. പ്രകൃതി, അദ്ദേഹത്തിനും ജീവിത പദ്ധതിലെമല്ല. സജവീദേവതാസാന്നിദ്ധ്യമാണ്. അവളുമായുള്ള ലയത്തിൽനിന്നും പന്നമായ ഹരിതകവിതകൾ ആചാര്യനായ വള്ളത്രേം ഭിണ്ഠൻ സവിശേഷ പ്രശ്നസയ്ക്കുക പാത്രീവേപിച്ചിരുന്നവ തെരു. പ്രകൃതി ഈ കവിയുടെ കാല്പനികതയുംകൂടും വായ്പാടും. പെളിച്ചുവും കടിനീം. നൽകുന്ന. മനോരാജ്യകരാനായ ഇദ്ദേഹം സദായാസനായ സ്വന്തം മുത്തവിനേക്കാരാ തത്പരച്ചിന്താപരനാണ്. പ്രകൃതിയും മനസ്യജീവിതവും തമി പുള്ളി ആ മേളനത്തെ ആസ്പദമാക്കിയുള്ള അനധ്യാനത്തി നിന്ന് സംഭാവനകളായ സൗന്ദര്യരേഖകളും തത്പരതയും ഒരു ഇവ കവിതകളിൽ എന്നാണ്.—

അണ്ണിന്തു ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടെക്കു—

മാപ്പിച്ചുകച്ചില്ലകളുത്താനീ—

ഉടൻ കടംവെച്ചവള്ളാനൊന്തുക്കു—

കനീയസീകേശികനിർവ്വിശേഷം.

(ഗ്രാമീണകന്ധക)

ആ. ‘കനീയസീകേശികനിർവ്വിശേഷം’ മററണ്ണും അല്ല ദ്രോധ മനോധർമ്മക്കനിയാണ്. അതുപോലെ ‘മുത്തു ലെ വെളിച്ചു’ത്തിലുള്ള

‘നിന്തു. ചന്തുവിംബമങ്ങാര. പാരിന്നനേക്കു

നിന്നും നമ്മുാരമ്പുപോൾ പ്രശ്നാഭിച്ചു.’

എന്നതു കവിക്കുതനെ അഭിമാനം തോന്നിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു പ്രതിഭാപ്രസാദമാണ്. ‘മഹച്ചുരമ’ത്തിലെ

‘രൈപ്പിരൈപ്പക്കിലെനിക്കു കല്പാ—

യിരിക്കവാനാണിനിമേലിൽ മോഹം;

മരിച്ചിട്ടും മർത്ത്യതയെന്തിനാണു്

കരണ്ണതിടാനം കരയിച്ചിടാനു്?’

എന്ന പരികൾ ഭാഷാ കവിതയുള്ള കാലത്തേൽപ്പം സഹ്യപ്രസംഗം ഉത്തരവിടാതിരിക്കില്ല.

പുറം കംഡാരം, പരിശ്രൂഷാകമാട്ട്,—

കണ്ണേം മുടി, സ്വാദംസാനവിലും;

നാടൻ കൃഷിക്കാരായ നാളികേര—

പാകത്തിലാണിങ്ങനെ മിക്കപേരും.

(ഗ്രാമീണകന്ധക)

എന്ന പദ്ധതിക്കുടെ മലയാണ്യയിലെ പഴമൊഴികളും ഒന്നായി പരിണമിച്ചിരിക്കുന്നു.

വെയിൽ തെളിവിന തക്കചൂടുമേകാം,

മഴയും മഞ്ഞലിനോപ്പുമേ തണ്ണപ്പും;

പ്രക്തിനിലയിൽനിന്നും നോക്കിട്ടുന്നോരും

ചീരിയിലുമൊട്ടുകരച്ചിലാണ ദേം..

(വർഷാഗമം)

എന്നതു് വിചാരരമണീയമായ ഒരു വിരോധാഭാസമായും നിലകൊള്ളുന്നു. വിരത്തിപോലെ ജീവിതരത്തിയും ഈ ഗ്രഹസ്ഥകവിയുടെ അവിഭാജ്യമായ അന്തരംഗപ്രകടകമാണു്, ‘ആർദ്രാദർശനം’ (പ്രപഞ്ചം) എന്ന മധ്യരോദാരമായ കവിതയിൽ കവി പാട്ടുണ്ട്:

അല്ലെന്നവിദ്യയാ, ലജ്ജയെ വാദത്താൽ,

സിദ്ധമാം മോക്ഷമല്ലെന്നീ മോക്ഷം,

ലോകാന്ത്രത്തിനെവാദ്യമയ ചിറ്റന്തി—

ലേക്കമാമാരസംതനെ മോക്ഷം..

‘പ്രപഞ്ചം’ എന്ന കവിതയിലെ ഈ പ്രസ്താവവും ശ്രദ്ധാർഹമാണു്:

ഭൂരിവും ഭൂഷ്ഠവുമെന്നതാ, നകം

തിരിഞ്ഞതിരിഞ്ഞതാർ പരിയന്നവെക്കിലും

സൂര്യമുകം വന്നമാലപൂഞ്ഞാരീ

പൂരന്പാരേ മമ മംഗളാസ്ത്രം..

എനിക്കിത്തിനുള്ള തുറന്ന കാണവാൻ

കനിഞ്ഞതിരിഞ്ഞിലുംപരബന്നനിരിക്കിലും

ജനിച്ചിട്ടന്നിലും പിഷാദ്, മീമഹാ—

വനിക്കു മേൽ തോൻ പരിത്രാഷ്ട്രപ്പാഴം..

ങ്ങ സംഗതിക്കടി: ഈ സമാഹാരങ്ങളിലെത്തും ‘ഉലക്കിൽ പരമേഖളിലെപ്പറ്റിപ്പോൻ വിലസും പാവനശക്തിപൂർത്തെ യല്ലാതെ ഒരു ദൈവങ്ങളുമായും സ്ഥാപിക്കുന്നതായി കാണാം നീലിലും. ഉണ്ടക്കിൽ, മാത്രമുഖിയേം, ജീവലോകനില നില്പിനും സമുദ്ധിക്കും. നിഭാനമായ ശ്രംഗാരാചാര്യനായ അനംഗദേവനെന്നേയാ മാത്രം! ഈ മുന്നാമത്തെ ഇന്നത്തിൽ മറ്റു കവികൾ സമന്വിലെ വിട്ടാലും. ഈ കവിതരളിതനാക്ക നീലിലും. കൂടികൂടിജ്ഞമാരാർ അഭിപ്രായപ്പെട്ടതുപോലെ കേൾ വന്നനായർ അന്തർഭൂപാലിക്കാതെ ഒരടിപോലും. മുന്നോട്ട് വെയ്യാറിലും.’

ഈനീ, ഈ കാവ്യസമുച്ചയത്തിന്റെ അവസാന ഭാഗ മത്തും ആർദ്രപക്ഷങ്ങളോടെ ഒരുണ്ടി നിൽക്കുന്ന ‘ഓണം കഴിഞ്ഞു’ എന്ന കവിതയെമാത്രം. സംഭാവനംചെയ്യു സമാപിക്കാം, ആചാരരൂപനായ വള്ളഭ്രതാളിനെപ്പോലെ തന്നെ കററിപ്പറവും. ആത്മരോദന ഗദ്ദഗദങ്ങൾ അവതരിപ്പിക്കാറിലും. വ്യക്തിഗതങ്ങളായ വ്യസനങ്ങളുടെ തിക്തക്ഷായങ്ങൾ സ്വയം കടക്കുചുമ്പും അത്മഹർഷത്തിന്റെ ശാല്പനം പത്തിയിൽ വിളന്പുകാരാണും അവർ ചെയ്യാറും. ഓണം കഴിഞ്ഞു എന്ന കവിത, അതിന്റെ സന്ദർഭസ്വഭാവംകൊണ്ടുതന്നെ, ഈ പതിവിനൊരുപവാദമാണും ആ കവിതയുടെ വെവശിജ്ഞങ്ങളിൽ ഭാവുകദ്ദേശ്വി ഭാവിയിൽ കൂടുതൽ നിഷ്പകർഷയോടും. ഗാരബത്തോടും. പതിയുമെന്നും നമ്മകാശികകെ. ഗ്രാമീണകന്ധകയേയും. ഈ കൃതിയേയും. താരതമ്യപ്പെട്ടതുന്നതും നന്നായിരിക്കും. ഒന്ന് വെളിച്ചത്തിന്റെയും. ആസ്ത്രാദത്തിന്റെയും. കണ്ണപാത്രമാരാമമാണെങ്കിൽ മത്തും ഉഖാദത്തെ ഉദ്ധമിനിൽക്കുന്ന പ്രിയാനിരുംണാഡുംവത്തിന്റെ വെതരീതടമാണും. നാട്ടിൽ ഓണം വന്നു. പക്ഷേ വിധുരന്നായ കവിയുടെ ഓണമെല്ലാം. കഴിഞ്ഞു. കവികളും ഓണാമിലും. ഈനീ ഉണ്ടെങ്കന്നതുമല്ല. ‘അവളിലുംവാതെ എന്നോണാം? അവാ എവിടെപ്പോയി? മരിച്ച പോയി എന്ന ബോധം. കഴിഞ്ഞു മരിഞ്ഞും എവിടേയ്യോ പോയിരിക്കുയാണും എന്ന ശ്രമാഗിലേയെങ്ങുത്തിയ റല്ല രതിൽനിന്നാണും, കവിത തുടങ്ങുന്നതും’.

“ഓൺമെൻ പറിന്നാരാ ത്രടിയാകയാലുന്നു
കാണമാറുണ്ടവരക്കാങ്ങസാഹം വിശ്വേഷിച്ചും,
എത്രയും കാലത്തെനൊരുപ്പേരുപിച്ചു, പുണ്യ—
ക്ഷേത്രദർശനത്തിനായും ധ്യാത്രയാങ്കാറുണ്ടവരാ.
അതിനു വന്നിട്ടില്ല, കണ്ണുംതിപ്പാനായി
മതിൽ, ചിരിച്ചകോ, അതിനു വന്നില്ലവരാ.
ഈവിലവരാ വരാറുണ്ടിന്തുപലപ്പോഴു,
മരികിലിരിയ്യാറുണ്ടതു കുന്നാവാമോ?

കുന്നാവല്ല അനന്ത്രത്തിക്കളെ കുറനും മദ്ദിക്കുന്നോരു ഉള്ളവാക്ക്
നു ഭ്രാന്തിയാണു്. അതിൽപരം ദയനീയമായി മററാ
നീലു്. മണ്ഡികമായ സമീപനവും പ്രതിപാദനവുംകോ
ണ്ടു് അകൃത്യമില്ലായും. ഭാവ നേന്മല്ലവുംകോണ്ടു്, കു
വിയുടെ ശിശ്രൂസഹജമായ വൈവശ്യവും വിശ്വാസവും
കോണ്ടു്, അനവാചകഹ്രദയത്തെ ദ്രവിപ്പിക്കുന്ന ഈ കവി
തപോലെ ഒന്നു് അദ്ദേഹമോ, മററെതക്കിലും. ഭാഷാകവി
യേം രചിച്ചിട്ടേണ്ട എന്നു് സംശയമാണു്. തയ്യാറെടുത്ത
ചുത്തനു ദീർഘലുംവിധിവിലാപങ്ങളേക്കാരാ താനെ നീയത്ര
ണംവിട്ടു നിർഭ്രൂളിക്കുന്ന കണ്ണുംരിഞ്ഞെ ചെറുകവനങ്ങളും
ചേതോഹരങ്ങളായിത്തീരുന്നതു്?

മഹാകവിക്കളുന്ന വിളിക്കപ്പെട്ടുന്നവർ നമ്മകളു് യാ
രാളുണ്ടു്. മഹാകാരായ കവികൾ അന്ത്യയെരുപ്പിലു്. കു
വികളുടെ ത്രട്ടന്തിൽ ഒരു മഹാപുത്രഷനായിരുന്നു ഈ കവി
തകളുടെ കർത്താവു്. കവിത അദ്ദേഹത്തിനു് ജീവിതത്തി
നേരിട്ടുപുന്നാജ്ഞിൽ ഒന്നു മാത്രമായിരുന്നു. എന്നാലും
സ്വാഭാവികമായും ഈ കവിതകളിൽ അദ്ദേഹത്തിനേരി മ
ഹത്പെട്ടിനേരി ഗന്ധവും രസവുമുണ്ടു് അവ ചെറുതാണെ
കുംഭം. അവയിലെ ചെതന്യും വിശ്വവ്യാപകമായി വി
കസിക്കുന്നു. അല്ലെന്നുപറയും അധികമായ ഇന്നത്തെ ജീവിതസമ
രത്തിനേരി വച്ചക്കരകോണ്ടു് കല്പിച്ചുപോകുന്ന നമ്മക്ക് മന

എപ്പോൾ ആർത്രോപണയും സഹാനുത്തരവും സൗഖ്യവും ഉഭാത്മചരിത്രകളും ഉന്നതാദർശങ്ങളും ഉമൈലപനംചെയ്യവാൻ ഇന്ത്രോഫ്രോംറിന്റെ കൂടിക്കരിക്കാതിരിയ്ക്കുന്നതിലൂപാം ഒരു കവിയുടെ വിജയവും ധന്യതയും.

വൈദ്യുതിയുടെ ശൈയരമന്ദനാക്കി

തൃശ്ശൂർ,
10-8-82,

ഗ്രാമീണകന്ധക

പ്രദോഷദീപാവലി കണ്ണകൊണ്ട്
പാശ്വാത്യുദ്രാഗമണ്ണത സൃഷ്ടി
പ്രഭാതദീപാവലി കണ്ണകൊണ്ട്
പൊരസ്യുദ്രാഗമണ്ണത വീണ്ടും..

കള്ളിന്നുമലാജന്തപം
കൈകൈകാണ്ട് കാണായ തമര്പ്പുഴിഞ്ഞ
പ്രകാശമോ വീണ്ടുമനാറികാല—
സാമ്രാജ്യപീഠതയലക്ഷരിച്ച്.

താങ്കോൽ കൊട്ടക്കാത്തയ്യോഡയത്തിൻ—
അതാണേ മുഴങ്ങും വലിയോരലാറു
പുങ്കാഴിനൻ പുജ്ജലക്കൂനാദം
കേട്ടിങ്ങണ്ണന്നറ്റു കൂഷിവലനാർ.

പാടത്തുപോയു് പ്ലാസ്യുലപാദച്ചാരി
കൂഷിവലൻ വേല തുടങ്ങി നുനം
സോംസാഹമായു് കാലികളെത്തളിയ്യു—
മവന്നറ താരസപരമണ്ട കേരാഫ്പു.

നിശാന്തസക്കിത്തനഗീതികൊണ്ട്
നിഖിലാരുമായു് തതീർന്ന നികേതനങ്ങൾ
കാണായി ബാലായ്യാരജിതന്നേരം
വുക്കിംഗന്റരാളും വഴിയന്നുമിങ്ങും..

മണ്ണത്തിൻ കണം ചാത്തി മരങ്ങയാദോരും
തട്ടിത്തടഞ്ഞാത്തവിഹംഗനാദം
പാടേ ചരിക്കേണ കൂഷീവലൻറെ
കിടാവിനോടൊക്കാത്ത വിഭാതവാതം..

നിശ്ചേഷവിഗ്രാമവശാൽ വിച്ഛുല്യ—
ചെപ്പതന്നുമൊന്നോറിയപോലെ വീണ്ടും
ഇരുപ്പവും കുപ്പവുമൊന്നുമില്ലു—
തുണ്ണൻ നാട്ടിൻപുറമെത്തു രമ്യം!

മാവും പിലാവും പുളിയും കരിന്പും
തെങ്ങും ഫലം തിങ്ങമിള്ളുകവുങ്ങും
നിറഞ്ഞപോ! സസ്യലതംഡ്യുമായ
വീഞ്ഞാനിതാ മുന്നിൽ വിളങ്കിട്ടും.

കടിഞ്ഞതിൽ കാച്ചീടിന കയ്യപവള്ളി
കിടന്നിട്ടും വേലികളാൽ മംഞ്ഞു.
നേരുംബിരാമം ഗ്രഹമോലമേഞ്ഞു.
പുക്ഷക്കുടചരായയിൽ നിന്നീട്ടു.

നോക്കന്നിടത്താക്കയുമണ്ട് കായുകരാ
മുത്തും പഴത്തും കാളീകാടംബു.
അതിൻ നടക്കിച്ചേരുതായ വീഡി
ക്കുന്നിന്നനായാസസ്വബം തങ്ങന.

മുറരത്താരറരത്താര പുഹ്യരിഞ്ഞതി
മുറരിത്തശച്ചുങ്ങനെന നിന്നീട്ടുനു
അല്ലൃഥചിന്താപരനായും ഗ്രഹസ്ഥ—
നന്തിയ്ക്കതിന്നചോട്ടിലിരിപ്പുത്താം.

പാൽപ്പാത്രവും കൊണ്ട് പുറത്തുപററി—
സ്വാധീം പിടിക്കേന കിടാവുതെന
ഇടങ്ങൾ ശാസിച്ചു മഹേശിയോരോ—
പശ്ചക്കൈലൈപ്പേത്തു കരന്നിടന്ന.

തോട്ടത്തിലിപ്പോരാ മഹസാർഹ്യഭേദമ—
നതായു സസ്യങ്ങളെയഞ്ചുമിണ്ടും
ഗംഭീരമായോര വിലോകനത്താൽ—
സ്സംഭാവനം ചെങ്ങു നടന്നിടന്ന.

നീണ്ടള്ളു കൈ നീരജലോഹകായ—
മുദ്ദാധാരമായുഖതമായ നോട്ടം,
അത്യുന്നസാധാരണമായ വേഷം—
മഹോ മഹസ്ഥൻ ബുദ്ധ യീരശാന്തൻ.

പുറം കാംബം പരിമുഖ്യമൊട്ടു—
ക്കൈലൈം മുട്ടസ്പാർഥരസംനവില്ലും.
നാടൻ കൃഷിക്കാരോര നാളികേര—
പാകത്തിലാണാണിങ്ങനെന മിക്കപേരും.

സമാജ്ജനായാസമുദാഹരിക്കു—
മേരെച്ചക്കപ്പാർന്ന കരംബുജ്ജത്താൽ
കടം ചുമനാളോര പെൺകിടാവു—
ണ്ണിതാ പുറത്തുണ്ണു വരുന്ന മദ്ദം.

സുന്ദരമായും സേപദവവങ്ങൾ ചിന്നി—
തതന്പീമുഖം സാധി വിളങ്ങിടന്നു.
കംലത്തു നീർത്തുള്ളിക്കളുഞ്ചുമിണ്ടും.
ചിറ്റന്ന ചെന്നാമരയെന്നപോലെ.

വ്യാലംബിനീലാളുക്കുംഗി തിന്തു
മത്തയ്യലിൻ ചാരകവിശത്തടങ്ങൾ
മീന്നീന കൈമാരമനോഹരങ്ങൾ—
ഇംരോഗ്യലക്ഷ്മീമണി ദർപ്പണങ്ങൾ.

അംഗത്വംഗാരസരഫ്റ്റ് ഫുക്കൾ⁴
മീനങ്ങളാം മോഹനലോചനങ്ങൾ
കാണിപ്പുത്രണചേരുപെൺകിടാവിൻ
നിർവ്വ്യാജവും ഭവ്യവുമായ ഭാവം.

അഗർഹിതാഹാരവിഹാരജന്മ—
മാരോഗ്യസൗഖ്യവിലാസമേന്തി
അക്രൂരിമാദം രമണീശരീരം.
വിലോചനാസേചനകം വിളങ്ങി.

4

തോട്ടം നന്ദ്യാനവഡ പോയിച്ചേപാരാ
വഴിയ്ക്കു നീങ്കും ചെറുപിച്ചുക്കങ്ങൾ
മനാനിലാങ്ങാളിത്തശാഖയാലേ
മാന്ത്രിച്ച മേനേൽ തടവീ തദ്ദംഗം!

അങ്ങിന്തു ചിന്നിച്ചിതറിക്കിടക്കു—
മസ്തിച്ചുകച്ചില്ലകളെത്തഭാനീ.
ഉടൻ കടം വെച്ചവള്ളാനോത്രക്കീ
കനീയസീക്കശികനിർവ്വീശ്വരം,

അക്കുൻറെ മേൽനോട്ടമൊടൊത്തു തന്റെ
കുറുഷയും പുണ്ണകൊതിച്ചുവല്ലും.
ആഞ്ചലപൂവിടം കമ്പളവള്ളിയേക്കു—
ണ്ണാനുമുഖക്കാണ്ഡവഡ നിന്നപോയി,

ആദ്ദോദ്ദും വേലയുമകമമാരി—
ജ്യേശ്വരവിധിം സന്ധ്യപതാവിതാനം。
പുവിട്ട് കാണന്ന ദിനങ്ങളെല്ലപ്പാ
മച്ചുന്നേരി ജന്മർക്കഷാദിനങ്ങൾ തന്നെ.

സന്ധ്യാവല്ലിസേചനങ്ങീർഘ്യജനം
കഴിഞ്ഞു കല്പ്പാണി മടങ്ങി മനം
മുണ്ടാളികാകോമല്ലമാം തദീയം
ഭ്രംം തദാ തെല്പു തള്ളൽനിയന്നം.

പ്രത്യുംഗകാംന്യമെടത്തു പുത്തൻ
വയസ്സുയത്രം തഥരഃപ്രദേശം
നിതാന്തനിശ്ചാസവശാലുയർന്നം
താനം തദാ കഴുന്ന കവർന്നിയന്നം.

തെത്തെത്തന്നത് തട്ടിച്ചെടുത്തെതാനന്നെന്തും
നീലാളുക്കശ്രൂണികളാൽ നി കീഴ്ന്നം
കമാരിതൻ കോമലപ്പാലപ്രദേശം
ശ്രമാംബുദ്ദേശങ്ങളാണിന്ത്യാനം.

നീർക്കൊള വാർക്കാണ്ടല്ലവിനിണ്ടലേക്കി
നീണ്ടും ചുത്തണ്ടും നിബൈരീസമായും
കാണായ തൽകേശരേം തദാനീം
നിതംബവബിംബത്തെ മറിച്ചിയന്നം.

*

*

*

നാട്യപ്രധാനം നഗരം ദരിദ്രം
നാട്ടിൻപുറം നനകളാൽ സമുല്ലം
കാട്ടിനകത്തോ കടല്ലിന്നകത്തോ
കാട്ടിത്തത്തന്റെ വിധി രത്നമല്ലാം.

ഒരു മഹിച്ചരമം

ആക്കത്രമായ് ഭർഖമായ് പ്രമോദ—
ശോകങ്ങളാൽ ദള്ളരമായ് പ്രകാമം
നാകത്തിനൊപ്പ് നരകം പകർന്ന
പാകത്തിലാക്കൻ മനഷ്യലോകം.

കല്പാണിമാർ തൻ കരവാരവത്തിന്—
കല്പാലനാദത്തിനിടയ്ക്കു തനേ
കല്പാണരംഗങ്ങളിൽനിന്നു കോരക്കാം.
കല്പം ദ്രവിക്കു പരിഡേവനങ്ങൾ..

അരറുനാവെള്ളും ചൊരിയുന കാരിൽ
നീറും കൊച്ചന്തിയുമിൽനിടനു.
പോറുനാവൻ വാണിഞ്ചമാഴിയും മാ—
ലേറുനാ നഞ്ഞള്ളും സുധാനിധാനം.

അവ്യാപ്തമെന്നാലുമതാതിടയ്ക്കു
ഭർപ്പാരമായുള്ള ദശാവിവർത്തം.
സർപ്പാന്തരംഗങ്ങളിലും പ്രബോധ—
നിർപ്പാപനം ചെയ്തിരുന്നുണ്ടനു.

അമർത്യസൗഖ്യത്തിന മത്തുനാശാ—
തരംഗിതം ജീവിതമാം സമുദ്രം,
തരികവേ ഭ്രംിയി മൃത്യുരാജ്യ
ക്രാന്തുഹോ തള്ളിവിച്ചനു ഫോരാം.

രെല്ലപില്ലേക്കിലെന്നിക്കു കല്പി—
യീരിക്കവാൻ സ്ത്രീയമില്ല അണ്യം—
മരിച്ചപോം മർത്യുതയെന്തിനാണു
കരഞ്ഞിടാനും കരയിക്കവാനും..

അനന്നാളോതന്നാളിവനേതയുംഷ്ട്യ—
വൈദ്യുതി വാരാശിയെയയാർന്നകണ്ണ
'ആക്ഷിജ്ഞ കൃഷ്ണ'തി ജപങ്ങളാലു—
നാരകളിഞ്ഞതനെന്നയന്നഗ്രഹിച്ച.

അപൂർവ്വമേധാവിത കാട്ടിടന്
ദീപ്പിങ്ങളും കണ്ണുകരക്കാണ്ണ നോക്കി
പദ്യങ്ങളേതെക്കിലുമൊട്ട് ചൊൽക്കു—
നാർ പുഞ്ചിരിക്കാണ്ണടന്നാജണ നൽകി.

കചേലധ്യാനാധനക്ലുമാമെൻ
പദ്യങ്ങൾക്കാണ്ണം പരിത്രംസന്നായി
കാവ്യഗമഞ്ചീയരനാർ ക്രബേര—
നാക്കീടിനാൻ മോദ്യന്തതിലെന്ന.

അഹോ! മഹാധീര ഗഭീരനാമ—
ക്കാച്ചല്ലി ഭ്രപൻ ക്രവി സാഹ്യഭേദമൻ
ശ്രീകോടിലീംഗക്ഷിതിപാന്പവായ—
ഭാഗ്യകരാരും പരമസ്ത്രമിച്ച.

പ്രാചീനമാം പ്രാവേദം മഹസ്തു—
മോജസ്തുമേറും തെളിയിച്ചതനെ
ബാഷം മഹാരാജ്യമനന്നുതന്നു
മദ്ധ്യമാജണ്ണിനി വാണികകാശവാൻ.

യാതൊന്നംതന്നീഗോപുരഭിത്തിപോലും
കാവ്യഗമാഡിജത്ത പൂണ്ട മുന്ന്.
അക്കോട്ടിലിംഗാദിയമാം സ്വധമ്മ—
ജ്ഞാചാര്യനാം ഗീപ്പത്തിയില്ല മേലാശി.

കഴിഞ്ഞ നുറവുണ്ട മുത്തു ഭാഷാ—
കാവ്യപ്പയററാർന്നിതുനാഡവരേണ്ടും
പേരകാണ്ടിങ്ങനാകളുരിയ്യുമേലാ—
ലാശായ്യയും കോയ്യയുമാർ, വഹിക്കും..

കേരവിപ്പേട്ടം വെണ്ണണി, കേമനായ
രാജാവു, സാക്ഷാൽ നടവം തുടങ്ങി
ശ്രീകേരളവ്യാസരക്കമെന്തു—
പേര് പണ്ടിതിന്കീഴിലമർന്നിതനം.

തോററത്തിലപ്പാലു്പമകന പുതൻ—
കുററിൽപ്പേട്ടനോതമിതിൻ ചരിത്രം
വാറുന്ന ക്ഷുണ്ണീരാട്ടിച്ചുംഖിടക്കു—
യേറേററവും ക്രതി കലൻ വാഴുത്തും..

കാലം കരാളം കബളിച്ചപോയ
മുന്നേ പറഞ്ഞുള്ള കവീശ്വരക്കം.
ആരാല്യനായു് നിന്നവശിഷ്ടന്മും
വിശിഷ്ടനാമികവിസാധ്യംഭേദമൻ.

കട്ടഞ്ഞശാസ്ത്രങ്ങളിലോ ദാനങ്ങ
സാഹിത്യശാഖകളിലോ നഭരങ്ങൾ
അമർന്നിട്ടുന്നോഭൂതമിച്ച നിന്ന
വാഗ്യങ്ങളേഖനം വിഹരിച്ചിരുന്നു.

ഗാന്ധർവ്വവൈദ്യാഗമനാട്യശാസ്ത്ര—
സമ്പന്നനേത്രക്ഷിതിഭ്രത്തി ഭാനീ。
ഇക്കേരളം വീണാമിത്തട്ടം തുറ
പാതാളമുഖ്യപ്രകാശ വസിക്കുമാവോ?

മിന്നൽപ്പിണാക്കാത്ര തെളിഞ്ഞ പാണ്ട
പോകുന്ന ഭാഗ്യക്ഷപണക്ഷണങ്ങൾ
ഭ്രതാവലിയ്ക്കുണ്ടെന്ന ഭൗമേക്കി
ബുദ്ധതാവബ്ലിംഗവത്തികാൽ മറഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.

ഇരുട്ടിലെ വെളിച്ചം

ശാരദസ്യാകരനദീച്ചപൊങ്ങാറായി—
ക്രഷ്ണിന്താ നീങ്ങാറായോരിവെൻ തുടക്കത്തിൽ,

കാളിപ്പട്ടത്തിലോരു കാമിനി മനോജത്തോ。
മാളികയ്യു മേഘത്തക്കണ്ണിതയായിരിക്കുന്നു.

അനുമധ്യാനമുണ്ട് കേരാക്കുന്നു, സൃഷ്ടപ്രപ്രഫു—
സുന്ദരം നിശാമുഖമോരോരോ ക്ഷണത്തിലു..

II

മദ്ദിരാരാമങ്ങളിലഗുംഗാനം ചുമക്കുത്തു。
മദ്മാതതനേന്താ മഞ്ഞിച്ചു നടക്കുന്നു.

തെങ്ങവു നില്ലിഞ്ഞമായു് തുജ്ജയിൽ വിവേകം പോ—
ലീതളിൽചുറുവീപമങ്ങിൽ വിളഞ്ഞുന്നു.

ആസനനേവാലയത്തിക്കൽനിന്നോരു ധർമ്മ—
ശാസനം പോലേ റലണ്ണാനിനദം മുഴഞ്ഞുന്നു.

പാരിലെക്കമ്പയേന്തോ കാണവാൻ നിന്മിണ്ടുണ്ട്
താരനേതുങ്ങളും തുറന്ന വിലസുന്നു.

III

രക്തനം വിരക്തനം ഭിന്നമാം വികാരങ്ങ—
ഉൽക്കടമാക്കിത്തൈക്കുമൊന്നായു ഗീതാമൃതം.

പതിവായനേരത്തു കേരകമല്ലീത്തതികൾ
പുതിയും മനസ്സാട്ടമൽക്കണ്ണാവിവശയായും,

മേഡമേലിങനീടും ദൈവവഞ്ചിതയായ
പേടമാൻമിഴിയവളാശയെപ്പുലിപ്പിപ്പാൻ

ഇനിയും വൈകിപ്പതിനാളുംപുന്നായപെട്ട്
തനിയേ പുരപ്പട്ടാളസ്ഥാനിയിനോക്കി.

IV

പുരഷാക്രതി പുണ്ട ശാന്തമാം രസംപോലെ
മരവുമൊരു യുവ-ഭിക്ഷുവിൻ വസതിയിൽ

എത്തിനാനവള്ളടനാശകാഡ്യാറികരാ
തത്തിന കരണ്ണാടമാട്ടിട നിനീടിനാം,

തുനാം കവാടത്തെപ്പുലിക്ഷുവിൻ വേഷം പുണ്ട്
പിന്ന നാദബ്രഹ്മനേരം കാണായുംപന.

മനറിയിപ്പു നൽകം പുമനമണിക്കാറിൻ
പിനാലെ പുവേണിയുമൊരുമട്ടകം പുക്കാം.

V

“അമേ! ഞാൻ വണ്ണത്തേനേനേതൊരു വേദാജ്ഞ
നിന്മകൻ നിർവ്വഹിച്ച നിർപ്പതി നേടിഡണ്ടോ?”

ഉത്മിതനായ ഭിക്ഷു മതിമാൻ കാലോച്ചിതം
കൃത്യമോത്തുനേവും ചൊല്ലിനാൻ വിനീതനായും.

അക്കമറ്റും ഫലിച്ചപോയും കാമബാധകളാഴി—
ഞതമമതൻ മനസ്ഥിതി പുണ്ഡവരാ ടണ്ടിനാം.

നിടൽ ചന്ദ്രപിംബമന്നേരും പാരിസ്ഥനക്കു
നല്ലുണ്ട് നമ്മുാരമുദ്രപോരും പ്രകാശിച്ചു.

അവനാവഡിക്ഷവനു തെററിയാൽ നരേന്ദ്രനെ
യെന്നീയേ ‘വിവേകാനന്ദ’ എന്ന നാം കണ്ടീടുമോ?

വർഷാഗമം

മയിലിലുമധികം മദീയചിത്രം
മധുരത കണ്ട് മദിയ്യമദ്ദിനങ്ങൾ
മമ സവിധമണ്ണതിട്ടന വീണ്ട്
മരതകമേചകമോലശേവരങ്ങൾ

കന്മരയാലുനാലുനങ്ങളിനേൽ—
കനലുാളി ചേർന്നതള്ളന കാലചക്രം
അതിനിടയിലണ്ണതിട്ടം മദാഗാ—
മധുവലാകയവസ്യയാകമാവോ?

ഉലക്കിനട സുവാസുവങ്ങൾ വെവലു
മഴയുമെടുത്ത കരിപ്പുചുതിട്ടനോർ
കരിക്കിൽനിര പേരുത്തലാത്തിയം കൊ—
ണ്ണപമതാപമൊഴിപ്പേരാർപ്പതിലു.

വെയിൽ തെളിവിനതക ചുട്ടമേകാം
മഴയമ മങ്ങലിനൊപ്പുമെ തണ്ണും;
പ്രക്തിനിലയിൽനിന്ന നോക്കിട്ടനോര—
ചീരിയിലുമൊട്ട് കരച്ചിലാണ ഭേദം.

നന സുകൃതവിധാനമേ സുവാത്മം
മനജന, ഞാനമറിഞ്ഞതാണത്തല്ലും;
അനുഭിനമിവനാശയോന്ന്, മരറാ—
നനവേ, മങ്ങനെ പോയിട്ടന കാലം.

തീവ്രണി

സപാതന്ത്ര്യസത്യസമത്പസ്മാഹാര—
അതയായി ത്രയീത്രപാതരംപോലെ

അതിപ്രദയായ് വിളങ്ങം മഹേഷപരീ,
മാത്രമുംഗല്യ ജീവനാധാരമേ!

നിന്നുടെ ദിവ്യമാം സന്ധിയാനത്തിക്കൽ
നിന്നുതാഴുന്നവനുമായർന്നവൻ.

ഗംഗാധരഗിരോദ്രുഷണമാകിന
മംഗലദേവതേ ദേവീ! നമോസ്തോ! !

II

പ്രിങ്കം സുലഭയെന്നാലും ജനങ്ങൾക്ക്
സംഗമസ്ഥാനത്തു ഭർഖ്യയെല്ലാ നീ

ദ്രോപാലക്തിജ്ഞനാൽ മാനിതയായ് സ്വർഗ്ഗ—
സോപാനമായ കളിന്വാത്മജയോഥം

അന്തർഹിതയായനന്തമായ് കാന്തിപു—
ണ്ഡന്തരാ ചേരും സരസ്പതി തന്നോടം.

ങനിച്ച നീഡയാഴകീഴനിടത്തിന
വദ്വിച്ചിടന്ന താൻ പിന്നെഴും പിന്നെഴും.

III

സത്പദങ്ങളെത്തീരുത്തു കാത്തഴിച്ചീടുന
സത്പരജന്മോർത്തിഡേംപോലെ,

ഭിന്നവസ്ത്രുത്പാദി കൈകൈകാണ്ടിരിക്കിലു—
മന്മുനമന്മന്മന്മാമൊന്നിനെ പൂണ്ടുന്നീ

നിത്യമായു് നിശ്ചയബലമായു് ഗംഗീരമാ—
യത്യന്തപുസ്ത്രുമാമൊന്നിനെ ലാക്കാക്കി

നോഡു് കൂത്തിച്ചുംകിക്കാണ്ടിരിക്കുന്ന
നിന്നപോകാതെ ഫലപ്രാഞ്ചിയോളവും.

IV

പുണ്യ, ശരണ്യ, പുരാണാധ്യപനീന്നൻറ
കണ്ണിൽപ്പുതിഞ്ഞ നീ ത്രപാന്തരപ്പെട്ട്

അന്ന മഹായജ്ഞത്വേദികരാ യാഗങ്ങ—
ളേന്നിവ ചിത്രീകരിച്ച കരയെല്ലാം

ശ്രൂമാധീനിലും മാതൃജ്ഞലപന്തതിൽ
നഘനത പോക്കവാൻ പോതമേ നിയുനം.

ദേവി, അരീവേണ്ണി! നിൻ ദിവ്യപരിധിക്കു—
മീവിയം നേരിട്ട് ജീവ്സ്തയേംക്കുന്നോരം

മററള്ള ലാക്കികവന്നുകരംതന്നിഗതി
മററമന്നോതേണ്ടു? കാലം മഹാബലി!!

v

ഭവ്യ, പേരീയസംഗം വെറുക്കുന്ന
വേദരപ്പുറി ഞാനോർക്കുന്നതേയില്ല.

വിശ്വാസർ പുക്കളും പുണ്യമാം നിന്മചെറു
തല്ലുരിക്കണ്ണന്തഭേദൻ താഴ്സിരകളിൽ

ചെല്ലട്ട് മേല്പുമേൽ, മുന്തിയഗ്രാമങ്ങ—
ജൈല്ലാമുണ്ണൻ ഞാൻ ശക്തനായീടട്ട്,

നിനെന സ്വരിച്ച ഞാൻ ശ്രദ്ധനാഡീടട്ട്,
നിന്മിലെനാത്മാവു നിർപ്പുതി നേടട്ട്.

രൂ പഴയ അത്താണി

അന്നൻറെ ബാല്യത്തിലെത്രയോ നാളുക—
ഒന്നടെ വിശ്രമവേദിയായി,

നിന്നശ്രദ്ധാരത്താണിയോടെഴുമെൻ പേഴ്സ്—
യോന പുത്രകവാനിയുടീയിൽ,

ചൊന്ന ഞാനന്തിക്ക വേനൽക്കെതിരവൻ
പൊന്നിൽനിറം വീണ്ടുമേതിട്ടേപാഠ.

II

നീണ്ടുകൊടുക്കുന്ന പാടത്തൊരേത്തു
കുണ്ടുകുറഞ്ഞ ചെറുകളും,

പച്ചപിടിപ്പിച്ച തെത്തെത്തഞ്ചുകളാൻ
കൊച്ചു പറവേപാനമൊത്തിണാമെൻ,

നിൽക്കുന്നാരാലീൻ ചുവട്ടിലാണുനട
സൽക്കാരവേദിയപ്പുണ്ടുവേദി.

III

മാനസമാദ്യത്തിൻ ഭാരമിരിക്കു ഞാ—
നാനദ്യുന്നിലനാകമിപ്പും

എന്നോത്തൊ വിശ്രമസ്ഥാനമണ്ണയുമെൻ
മുന്നിൽ ഞാൻ കണ്ണത്തൊയീതന്നു !

ആ ഹന്ത! കാലപത്തിനാവേടലീലയി—
ലാകവേ കീഴേൻ മരഞ്ഞവള്ളൂ,,

ആജക്കയന്നുമായത്താണിക്കൂടിയി—
മാകുലമായിക്കിടനിടന്..

IV

ഹോരമരീചിയാൽ വന്തിര തല്ലുന
വാരാശിഡോത്ത വയലിലുട

പോകം ചുമട്ടകാർക്കൊക്കെയും വിശ്രമ—
മേകന കൊച്ചുമെമനാകമായി

പൊങ്ങിനിന്നീടുമിള്ളുണ്ണുമുള്ളത്താണി—
യെങ്ങെന ഭദ്രശാഗത്തംഗാന്?

V

കുറത്തുകാണന മാത്രയിൽപ്പുണ്ടെനെന—
ചുരത്തു നിൽക്കുമീ ബോധിപ്പുകൾം

മോട്ടിയിൽ കാരേറററിളക്കമിലകളാൽ
മാടിവിളിക്കുമാറായിരുന്നു!

ആയതും നശമായും ശ്രദ്ധിക്കുമാം ശാഖയ—
മായിനു നിശ്ചയം നിന്നനിടനു.

IV

കഷ്ടം പ്രപഞ്ചനിയമങ്ങളീവിയം
സ്ഥിഷ്ടമായുംതീരവാനെന്നു ബന്ധം?

പാപിക്ക വാഴവാൻ സ്വർഗ്ഗം സുകൃതിക്കു
പാതാളം, എന്നല്ലോ വന്ന ഞായം?

ഹന്ത! ഞാനോക്കാത്ത കാഴ്ചയാലെന്നനു
വെയ്യുങ്കീടുന്ന മട്ടിലായി.

VII

എന്നടെ ജീവചെച്ചതനുഭാതാകളും—
ലെന്നമായത്താണിയാണ മേലേ.

എൻറീ ശരീരവുമെൻറീ ശരീരിയു—
മെൻറീ പരിമിതമാമറിയും.

എല്ലാമതിനു കടപ്പെട്ടതാണെന്നു
ചൊല്ലാമെനിക്കില്ല കില്ലതെല്ലും.

VIII

എത്രയോ വസരം ഭാരാത്തരായവ—
ക്കെത്രയും താങ്ങും തന്നല്പമായി,

വത്തിച്ചിത്തനോരിതിൻറീ ചരിത്രത്തിൽ
വത്തമാനസ്ഥിതി ഭീനമല്ലോ.

എങ്കിലും ലോകോപകാരത്തിൽ ജീണ്ണിച്ച
പക്ഷപിരിഞ്ഞ ശില്പകാര്യങ്ങളും.

മിന്നിത്തിള്ളങ്ങും സുകൃതശകലങ്ങു—
ജൈനമിതിൻ പുകൾ നിത്തികൈകാള്ളും.

ആർദ്ദാദർശനം

കാലത്തിൻ വസരഗ്രഡാത്മകാവ്യത്തെ
മുലം മുതല്ലു നാം വായിക്കുന്നോരാം

ഓരോരോ സർപ്പവുമേടും വരികളു്—
മോരോ വികാരത്തെ നല്ലിടുന്ന.

ഉന്നമെന്താണിതിനെന്നു വിചാരിപ്പോൾ
ഭിന്നമാർപ്പണങ്ങളെ തേടിപ്പോകാം.

എകാന്തമോഹനമാണിതു നിർബ്ലിഡ്യം.
ശോകാന്തമായാലുമല്ലെന്നാലും.

II

ജന്താനികളായവരെന്തു പറഞ്ഞാലും.
ഞാനിതിലേറിട്ടും റസിച്ച ഭാഗം.

ആതിരയാകീയ ശ്രൂഗാരദേവത—
ജ്വാതിമ്പുമേകന സ്ഥ്രമഗ്രു.

അഖ്യാതമവിദ്യയാലജ്ഞതയെ വാദത്താൽ
സില്ലമാം മോക്ഷമല്ലെൻറു മോക്ഷം.

ലോകാന്ത്രതിനും വാഞ്ചമയ ചീതുത്തി—
ലോകമാമാ റസംതനന മോക്ഷം.

III

മാൺപുറ വീടിലും കാട്ടിലുമെങ്ങുമേ
മാനുമനംപോയ് പരന്നീടുനോം

തുമണ്ണതിൻ തുള്ളിയാൽ പുമലർക്കുട്ടത്തെ
മാമരക്കൊന്പുകര വർഷിക്കുനോം,

കാനനക്കാററത്രുനോം, തെന്തോലത്രുന്പുകര
കാമമരത്തെ ജപിച്ചീടുനോം,

പുക്കയിൽ പാടുനോം, പുക്കോഴി തുകുനോം
പുൽാശ വീണ്ടും തെളിഞ്ഞതീടുനോം,

ആർട്ടോഡക്കുലയായാർട്ടുചികരയാ—
യാർട്ടയായംബ്ലൂസിൽ നിന്മമനം.

താളമോടോളത്തിൽ പാടിത്രട്ടിക്കയാൽ
താളപോലേറം. തളർന്ന കൈകര

നീർത്തുള്ളി മുതാർന്ന പൊങ്ങി വിള്ളുന്ന
മാർത്തട്ടിൽ ചേർത്തു പിണച്ചുകൊണ്ടു.

കോമളംനാട മേളിച്ച ചെന്താണീ—
വായ്യലരൊട്ട് വിറച്ചുകൊണ്ടു.

നീലാളുക്കങ്ങൾ പോതിഞ്ഞ കവിംത്തട.
നീളവേ കോഡമയിർ പുണ്ടുകൊണ്ടു.

കേരി വന്നീടുന്ന, കേരളനാടെ, നീൻ—
സാരസ്യസൗഗ്രാമ്യാഗ്രാലക്ഷ്മീ.

ഓൺ കുഴിത്തു

ഓൺവില്ലോച്ചയോട്
ഗ്രാമത്തിലെപ്പാം ജഗൽ—
പ്രീണനം ശിശ്രകരാതൻ
പുവിളി കേരക്കാറായി.

കാണാദാര വിറുമോനു—
മൃഗവാനരചോരോ
കോൺഡിലുള്ള ജന—
മൊത്തങ്ങികഴിന്നുപോയു.

പുവിടം നാളിനററ—
മായപ്പോരാ ഗ്രഹംതോറും
പുജിതനായിത്തുകരാ—
കരപ്പൻ മാതേവതം.

പ്രാണനെപ്പാലെ മുനം
താൻ കാത്ത പ്രജകളെ—
കാണവാനുശ്യനായു
മാബല്പിയെഴുന്നള്ളി.

ങനായീ കൊല്ലും ഹന്ത!
ഞങ്ങളെ വിട്ടപോയി—
ട്ടനാലും വന്നില്ലപ്പോ
മർപ്പാണപ്രിയ മാത്രം..

ഓൺമെൻ പിറന്നുനാഡ—
 തൃടിയാകയാലുന
 കാണമാറുണ്ടവരക്കോ—
 തസ്വാഹം വിശ്വേഷിച്ചും:

എത്രയും കാലത്തെത്തനെ—
 യെഴുന്നേല്ലീച്ചു പുണ്യ—
 കേഷത്രഭർഷന്ത്രിന്നായു്
 യാത്രയാക്കാറുണ്ടവര.

അതിനു വന്നിട്ടില്ല,
 കബ്ജ്ഞാഫതിപ്പാനായി
 മതിൽ. ചിരിച്ചുകൊ—
 ണ്ണ,തിനു വന്നില്ലവര.

എത്തിനു, വിളക്ക വെ—
 ആളുവാനിൽനിട്ടും
 പത്രിയല്ലെന്നൊപററി—
 കാണമേ, വന്നില്ലവര.

ഇരവിലവര വരാ
 ദാണ്ഡിഞ്ഞ പലപ്പോഴു—
 മരിക്കിലിരിക്കാറു—
 മണ്ണതു, കിനാവാമോ?

III

കാലത്തിൻ പിതാവായ
 ദേവൻിൽ വര്ത്തിക്കു
 വേലയിൽ നില്പാമവര,
 പകലെങ്ങിളവെന്നാൽ?

പുലരിപ്പുവിൻ മണം
കറന്ന നൽകാനവ—
ഇലസനായ കാറി—
നാജത നൽകേണമാദ്യം..

“കീളികളണർന്നില്ലോ?
കീത്തനം മിടക്കരൈ,—
തളികരാ തേനേഖ്യുവാൻ
കാലമായു് വനില്ലെ!

നൃച്ചവെയിലിൽ പാഞ്ഞു
വന്നെന്തും പട്ട കുങ്ക
കിട്ടിയോ വിശരിക—
ഇലപിലയിളക്കത്താൽ?

വാനമാം പുമറിത്തി—
നടക്കു തളിയുട
മേൽനോട്ടം തൊട്ട സർ—
മീവിഞ്ഞുമവരക്കരാക്കാം..

IV

അല്ലെലിൻ നീപുത്തിയി— *
ലാശയാലെന്നൊക്കയോ
ചൊല്ലിഞ്ഞോ, നവളിപ്പ,
വരിപ്പു, പൊങ്ങുയവാ.

സപ്രക്ഷുനീലമാം വാനം,
വാർ തികരാ, മരതക—
പ്രച്ചയായു് കിടക്കുന
കാട്ടകരാ മലകളം,

ഇത്രയമേരാമ—

മാക്കൻ നേതൃത്വം കൈ
ചിദ്രസാജനം മുല—
മെന്നോതേതനൊൽ കാലം..

അപ്പോ, പ്രിയാരതി—

മുലമാണെന്നെൻ പ്രാണ—
വല്ല പീരിഞ്ഞപ്പോ—
ളിഞ്ഞെൻ പരമാത്മം..

V

രോഗശയ്യയിൽ കുട—

ക്ഷേമപാധമവള്ളെന്ന
സ്വാഗതം ചെയ്യാളെന്നും
നേർത്ത പുഞ്ചിരിയാലെ.

ഭാവസന്പന്നയാമ—

ഡീരതൻ മുവം ദീന—
ഭാവത്തിൻ നിശ്ചൽപ്പോലും
സഹിച്ചില്ലോരിക്കലും.

മകരാ സംഭരിക്കുന്ന

മരന്നും മന്ത്രങ്ങളും
നിഷ്ടുകാമകമ്മായീ
കൈക്കൈക്കാണണ്ടാം സമന്ധവും.

ആമയം കടിച്ചിറ—
 കുദന്തപാഥമവള്ളടക
 കോമളാധിരമഹോ!
 ജപിച്ച രാമനാമം..

ഇണങ്ങിത്തനിൽപ്പുറരി—
 കിടക്കം ഭാഗ്യവല്ലി—
 യണങ്ങീ—എന്നിട്ട് മി—
 പ്ലാഫുമരം നില്പാണബല്ലാ! !

ഉലക്കിൻ വിച്ചിത്രമാം
 രഹസ്യമോർത്തരിടാതെ
 വിലപിക്കേന വിജ്ഞൻ—
 പോലുമെ വിഷാദത്താൻ.

ചീരിതൻ നാളും മാറ്റ
 മേറേറേ കാലംകൊണ്ട്
 കരിയും നുഖാക്കരം,
 കല്പീരിൽ നന്ദാത്താൻ.

പണ്ടാദ്രുതങ്ങളുടക
 പഴയ കൃഷിക്കാരൻ
 പഞ്ചകര വിളയുന്നോരം
 തർക്കശണം കൊയ്യുതീടന.

വിത്രുകരാ ശേഖരിച്ച്
പരതായം നിറയ്ക്കുന്ന,
പേരുമേ യമാകാലം.
വിതപ്പാൻ മുതിരുന്ന.

ഇന്ത്യൻ നടക്കന്ന
പ്രപണവം, പക്ഷേ മേലീ—
ലഭ്യിനെയുള്ളാരോണം
കഴിഞ്ഞു, വരിപ്പിനി.

കീക്കംഷുവിന്റെ അലംഭാവം

മലർവജ്ഞികൾ, മാമരങ്ങൾ, മാ—
മല, പുഞ്ചാലകളുണ്ടിവററിനാൽ
അലമാകെ നിരത്തുകാണമീ—
യുലകാഹരി! നിസർഗ്ഗസ്വരം..

ഇഹ മെ നിശ്ചത്രപ്രശാന്തമാം
ഇഹ മേവുന്നതിനണ്ട് മേഴ്രും
ഗ്രഹമേധിനിമാർ തകർത്തെഴും
ഗ്രഹമേവം സുവവാസമാകമോ?

തദ്ദൈവല്ലുംഛട്ടക്കവാൻ,
തദ്ദൈമേ ഭീക്ഷ നമ്മക്ക നാട്ടകാർ
ഉന്നമേഡിനി പുകരിതനിടാ—
മൊത്തമോദത്തികവെന്നതിൽപ്പുരം?

ഹലമുലഗണങ്ങൾ കിട്ടുമേ
പലഹാരത്തിന പാതിരാവിലും;
സുലം ജലവും, സുവത്താടീ—
യുലകിൽജീവിതമാക്ക ഭസ്തുരം?

ക്ഷിതിയാക്കിയ മെത്തമേൽ വിരീ—
പുതിനോ പു മുളംങ്ങൾ പുല്ലുകൾ
മതിയായ വിളക്കമുണ്ടാമേ
മതിയായല്ലിൽ വെളിച്ചമേകവാൻ

തെളിവാർന്ന മനസ്സാട്ടാത്ത മെയ്—
കളിൽ കാറുകളേറ്റുകൊണ്ടുമെ
തളിർപ്പോലെ മിനപ്പേഴ്സ് ശിലാ—
തളിമം വേരെയുണ്ടിരിക്കുവാൻ.

വെയിലാകെ മറഞ്ഞനാളിളം—
കയിലിപിൻ പാട്ട് കാണ്ടുപോകിലും.
മയിൽ പീലികളം പരത്തി ന—
നയിലാട്ടന്ന മനോവിഭോദനം.

കീളിവാണികളുടിനാണ് ഒപ്പ്—
കീളിയല്ലേ മമ പാട്ടപാട്ടവാൻ,
തെളിവോടിടച്ചേര്ന്ന ശികിട്ടി—
ജൂളിപ്പുന്നങ്ങളുണ്ടതാതിടം.

പകലപ്പെട്ടുകരൻ കരണ്ടാൽ
പക്കുടാതൊരു ചുടണ്ണല്ലുകിൽ
പകരം ഹിമരഗ്രി രഗ്രിയാൽ
പകരുന്നണ്ടു തണ്ണപ്പ് രാത്രിയിൻ.

ഹലഗ്രൂന്ധതയോത്തു മൽപ്പിയം
വിലവെങ്ങുണ്ടു മനഷ്യരാത്തുമെ,
നലമേറിന മാൻകുലങ്ങളിൽ
പലതും നമ്മുടെ തുട്ടുകെട്ടുകാർ.

ഈഷ്ടിയും ജീപ്പവും കഴിഞ്ഞു ഞാൻ
വെള്ളിയിൽപ്പോന്നമരങ്ങ വേളയിൽ

കളീതം കരണ്ടോട് ഞാനമായു
കളിയാടാനവർ കാര്ത്ത നില്ലുമേ.

പരമില്ലോൽ കാര്ത്തമെൻവശം
പരനെന്നാൽപ്പുനരെന്നാടേൻക്കമോ?
ശരണാഗതനല്ല പിന്നെയെ—
ന്തരചൻ നെററി ചുളിച്ചേനാക്കമോ?

പരമാർഹവിചാരജന്യമാം
പരമാനന്ദമരന്ദധാരയാൽ
പരമാർദ്ദത പൂണ്ട ജീവനം
പരമാത്മം സുഖമുലമാക്കമേ.

കാശ്യപാശ്രമത്തിലെ പ്രദാനം

പുതുമയ്യാടിടച്ചേൻ ചെന്പത്തി—
പുതുമലർ നീളെ വിടൻ നിന്നോപോലെ
പ്പാതുവിലോരു തുട്ടു കണ്ണിനേരേ—
ക്ഷത്രകമണംചു ലസിച്ചു പൂർണ്ണിക്കിൽ.

കതിരവനട തേൻ വലിച്ചു പായും
കതിരകൾ ചെന്നദയാദ്ദി കേരിട്ടേപോരാ
അതിരഭസ്മയർന്ന കാവിമണ്ണിൻ—
തതി പതരിപ്പുഗനം ചുവന്നതാവാം..

സൗഹ്യക്കതുപൊഴതാ ഹീമാചലത്തിൻ—
തട്ടുവി തിങ്ങിയിരുന്ന ശാന്തലാവം
ഉടനടയാളമാരോച്ച പുണ്ണ കാണാം—
യുടജഗന്നദ്ദേശാരഭാസുരങ്ങരാ.

‘’

പരിമൃദ്ധപവനൻ പരക്കൈ വീശ്രൂം
പരിമള്ളേരണിയാർന്ന, പാരിലപ്പോരാ
പരിചിയലിന കാശ്യപാശ്രമത്തിൻ—
പരിസരമേരെ മനോജ്ഞത്തമായിരുന്ന.

ചീല കീഴ്ക്കര ചീലച്ചീരിക്കവേ പ—
ചുഡിലകളിളംകളിൽത്തന്നലേറുലഞ്ഞ,
മലർന്നിരയാളുമണ്ണത്തുത്തുള്ളി തുകം
മലകളിൽ മാജ്ജുളകാന്തിയും വള്ളരന്.

വലരിപുദിശ സൗമ്യമാം മിബത്താൽ
സുലളിത്തുട്ടിയ തെന്നലേപ്പുയാലേ
അലസനിലയകന്നണാർന്നവെന്നും
വിലസി സുപ്പജ്ജിത ബാലവല്ലിയെല്ലാം.

കഷിതിരഹനികരണങ്ങൾ കിളിക്ക്.
കതിരവരഗ്രികളിൽ കളിച്ച പീനെ;
ആതികളുടെവിടാൻ തുടങ്ങിയെന്നോ
പ്രതികരകണക്ക കിളിസ്പന്നങ്ങളാലേ.

അതവികളിലണ്ണഞ്ചുടൻ കളിച്ച—
ഞുത്തരക്കെതി കലർന്ന താപസമാർ
തെങ്കെതെരെ മധുരസപരത്തിലോരോ—
തിരനിഗമോക്രമികളുച്ചരിച്ചിട്ടും.

കളിയിലുശറിടന താപസഫ്റ്റൻ—
കിളിമൊഴിമാത്തെന്നോമനകവിടാങ്ങൾ
കളികളിലിളകിള്ളുച്ച പായം
പുളിനമെഴും പുഴയും വിളങ്ങിടനും.

പരികല്പിതർ എത്താക്ഷതാദി തുകാം
പരിമളമേന്തിന ഹോമധുമജാലപാം
പരിചൊംഢ നിറഞ്ഞേമെക്കിടന്നു
പരിസ്വരപല്ലുവത്തുജങ്ങാതോറാം.

അണിയണിയണിയായ്ക്കിന്നറങ്കം
മണിമൃദുമെയ്ക്കാല തയ്യർമാൻകലഞ്ചാ
കിണികിണിനിന്നവത്തായണ്ട പൂജാ—
മണികള്ളതിൽവല്ലസിച്ചണർന്ന.

കതിരവനട രശ്മിയിൽത്തിള്ളെം
കതിരിയലും വരിനെന്തക്കെലഞ്ചോടും
പ്രതിനവപരിപാടി പൂണ്ടിയന്തു
യതിവരൾ മേവിന കാശ്യപാശ്രമാന്തം.

ശ്രീമഹാന്തപിന്ത

അരീയം നെല്ലും ചുറ്റും
വളച്ചു ലോകപൊസ്യ—
മറതിപ്പേരുവെന്ന
കാട്ടിക്കൊണ്ണാതവീടിൽ

ആവടകക്കിനിയിക്കൽ
തനക്കോട്ട് തലയുമാ—
യാ മൃതാംഗമാം ദേഹ—
മൊന്നണ്ടു കിടക്കുന്ന.

രാവല്ലു, ഞാഡ്രുട്ടില്ലു,
വിളക്കണ്ണഗ്രത്തിക്കൽ
കേവലം ചട്ടങ്ങായി,
നിസ്ത്രൈണ്ടുമപ്പോഴെന്തും.

അരീയ ക്ഷീരിൽ കാന്തി
മദ്ദിയിണ്ണുന്നംബാതെ—
യരികിലിരിക്കുന്ന
നാലഞ്ചു ചെറുപ്പുകാർ.

തത്പീടി കഴിഞ്ഞപ്പോൾ
ശേഷകാർ ചില കളി—
ചെല്ലാത്തമീറിൻകൊണ്ടു
തറുട്ടതെത്തത്തിച്ചേൻ.

കോടിവസ്തുതാൻ കെട്ടി—
 പ്ലാതിണ്ടു മുതാദേഹം
 വാടിയ മുഖം പുണ്ണോ—
 രെട്ടതു നടക്കായായു്.

ഇടയ്ക്കു ജലാഞ്ജലി—
 ജ്യായതു നടമുറരു—
 അനീക്കീ, വീണ്ടുമേറ്റി
 നടന്ന ചിത പുക്കാർ.

II

മുന്നു വലംവെച്ചു
 മുതനെച്ചുപിതയേററി—
 സ്ത്രീഒട്ട പിതിരിണ്ടു
 കയ്യുകൾ പിന്നച്ചുവർ

തീവെച്ചു ചിതയീകരി,
 സർപ്പക്കഷകനായ
 ദേവൻറെ ലോലജപാലാ—
 ജിഹ്വകൾ വെളിപ്പെട്ടു.

പച്ചമാവിൻറെ കൊന്പും
 ചില്ലയുമൊന്നിച്ചുട്ടു—
 നച്ചണ്ണബുദ്ധക്ഷവി—
 നോക്കെയുമിരയായീ.

അന്ത്യമാം ജലാഞ്ജലി—
 യർപ്പിച്ചു മടങ്ങിനാർ
 ബന്ധുക്കൾ, ബന്ധുത്പരവും
 കൃത്യവുമത്രതേതാളും.

III

ഹന്നൻലെ രാവപിൽപ്പോലും
ലൈക്കിക്കോഗങ്ങളേ—
യൊന്നായി സ്വപ്നം കണ്ട്—
കൊണ്ടിരുന്നാൽ പുമാൻ

ഹന്നനിതാ വെള്ളീറായി—
ചുമഞ്ഞു തൊടികൊണ്ട്;
മന്നിലെച്ചുലച്ചിത്ര—
പാത്രങ്ങൾ മരജയാൻ.

നിത്യമീ നില കണ്ട്
മാഴുകവാനിടവത്റം.
മത്യുസ്തിരയാശാഗതി
തദയാത്തങ്കെ ഭാഗ്യം!

വിഷമമിതിലേരെ,
പ്രൂപം. മിതമ്പയെന്നം.
വിഷമാണെന്നം. ഹന്ത്—
വിശ്രസിപ്പുവരേക്കിൻ.

VI

ഉലകാം വീണയാൽ
വായിപ്പു, തത്തിൻ മുഖ്യ—
ചലനം കലാമയം.
കാരേററു തന്നെത്താനോ?

അംഗ്ലീനം പഴമയു—
മാണെന്നം പുത്രമയും.
ചൊല്ലീനം, നടക്കണ്ട്
മരറാനം പരഞ്ഞേന്നം.

ഭേതികവാദം മാത്രം
ഹേലാഷിക്കം ശാസ്ത്രത്തിന്
കാതലാം ശക്തിയെയാന്
പരമാണവാണല്ലോ.

ഉത്സപ്പത്തിസ്ഥിതിലയ—
കാരിയായയ്യുക്കത്തിയെ
ക്കല്പിക്കു! കാത്തീടാമോ
കാലത്തിൻ വിളംബരം.

പ്രക്ഷതി വികൃതിയോ,
വൈവത്തിൻ വിഹ്രതിയോ,
പ്രക്ഷതമായ പാരിൻ—
മൂലമിഞ്ഞേന്താകില്ലോ,

കേവലം കിനാവല്പി—
പ്രപണ്യം, പുതംഷാതമ്—
ജീവനമെന്നാമെന്നാം.
നനായി പ്രയത്നിച്ചാൽ.

നിശ്ചയം സുവേച്ഛുകൾ
ജീവരാശികളുവർ
നിശ്ചലരല്ല മിത്യ—
വാദവഞ്ചിതരല്ല;

ആഗ്രഹിയ്യും സുവെമമൺഡും
കണ്ണഭത്തും, മരണവു—
മാഗ്രഹിയ്യും കരതേണ്ടും
ജീവിതപരിണാമം.

പ്രവത്തം

അന്നമ്പൂളം നേർവഴി കാലചക്രമി—
ദൈനക്കമീല്ലാത്തവിയം ക്രതികാവേ
അനന്തരുപത്തിലതിന്റെ പാട്ടാ—
നന്തയിൽ കാണ്ണു പറയ്ക്കുള്ളിലും..

ങ്ങോടമപ്പാട് സുഖാസുഖങ്ങൾ മ—
ററാറേടമോ കാണുക; നിഭാൾപ്പുഷ്ടികൾ;
ങ്ങേനിലപ്പിള്ളുതിയിൽച്ചുരാചരം
പരേതവും ജാതവുമായിട്ടുപോൻ,

ഉരുതവും ഭൂഷണമന്താനകം—
തിരഞ്ഞരിഞ്ഞതാർ പറയുന്നവേക്കിലും,
സുരമ്യമാകം വനമാല പൂണ്ണാരി—
പുരന പാരേ മമ മംഗളാസുപദം..

എനിക്കെതിനുള്ള തുറന്ന കാണവാൻ
കനിഞ്ഞതില്ലീശ്വരനേന്നിരിക്കിലും
ജനിച്ചിട്ടുന്നില്ല വിഷാമേരി മഹാ—
വനിക്ക മേൽ ഞാൻ പരിത്രണപ്പൊഴിം..

പ്രയാസമാണീ പ്രക്തിക്കൈപ്പട്ടമാം
കുഡാവിശേഷത്തിലമർന്നിരിക്കവാൻ
യോവഹംതാൻ വേമെക്കിലും മമ
പ്രിയാളുണ്ടിയാലേ പരിത്രണപ്പൊണ്ടാണെ.

പ്രപഞ്ചവസ്തുപ്രിയഗാനമീ മനോ—
വിപദ്ധവി നില്ക്കുമ്പുമതിർത്തിരീകരിലും
അപക്രമാമെൻ മൊഴിക്കാണ്ടതെന്തിനോ—
ഓഹസ്പരം ഹന്തി! പകർത്തിട്ടും എന്ത്.

ജാതിഭൂതം

പണ്വഭൂതങ്ങളുടെ വിഷമാവസ്ഥകാണ്ട്
സന്നിതമാകയാലോ സർവ്വതു വിഷമമായു്,

സകലമാത്രരമ്യമാകമിയ്യുലക്കഹരി
സുകടം തോനംവള്ളം വിഷമിപ്പിച്ച വീണും,

അതി നൽകിട്ടുമെന്തു ശക്തിക്ക്ഷേമതിരായൈ—
ജാതിഭൂതമേ, ജയിക്കുന്ന നീ ജഗത്തികൾ!

സ്വർഘവും സുരാസുരോപാധിയൈയാലംബിച്ച
ഭർഗ്ഗഹരിതേൻ! നിന്മാൽ ഭർഗ്ഗം പലപ്പോഴും

II

ആ വിധമുള്ള നീ വന്നാവേശിച്ചിരിക്കുന്നോ—
ഓവിലമല്ലാതൊന്ന് ഭ്രവിലോ വേിക്കുന്ന?

ഹന്ത! നിന്മി ബാധയേറു ഭാർത്തവരാമക്കുണ്ടായൈ—
യൈന്തൊരു നിലയിലായു് കിടന്നീടുന്നിതിനും

ചിത്തവിക്കുപം മുലമംഗച്ചേപിച്ചുകുംക്കെല്ലും—
മിത്ര വൈകൃതമാർന്നും, ദോഷങ്ങൾ പെയക്കിയും,

അതിമില്ലാതെയോരോന്നാകവേ പുലസ്വിയു—
മെത്രനാളായൈ കഷ്ടമാരോമരം കഴുതുന്നു!

ഉത്തമശിഷ്യന്നായ ഭാർത്തവൻതിന്നു നീനു—
ചിത്തപസപിനിതിന്റെ കാലിലും തലയ്യുലും

പദ്ധതി “കമാരിയും” ഗോക്ക്ലേറ്റിഷ്പരനായ
ശവനം നിന്മിമേഷം തുകണ്ണിപാത്രങ്ങളുണ്ട്.

അരികെ, സപ്പച്ചത്രിതൻ നിലക്കണ്ണപരാബ്ദി—
യലയാൽ തലതല്പി വാവിട്ട് കേണ്ണീടുന്നു.

സഹ്യമല്ലാതെയള്ളുകിക്കാഴ്ചയാൽ തലചാച്ച്
സഹ്യനമതിയ്യും നിൽക്കുന്ന സന്നിശ്ചാനം..

മനുവേദികളാകമെന്തുയോ മഹാത്മാക്കരാ
മനുവും തന്ത്രങ്ങളും പലതും തുടർന്നീടും

ഒന്നിനം കരവില്ലോ, നാശക്കനാളിപദ്ധവ—
മൊന്നിനൊന്നിക്കൊണ്ട് വത്തന്തു, കഷ്ടം കഷ്ടം!

III

കാമത്രപിതകൊണ്ടും കയ്യക്കൈഞ്ചലുംകൊണ്ടും
കാമിതം സാധിക്കുന്ന ജാതിഭ്രന്തമേ! ഭോന്ത്

പലനാൾ പല മട്ട പല ദിക്കിലും കേരി—
ബ്രഹ്മാഭാവേശിച്ച പലച്ച പലരെയും.

എന്നാലുമിതുപോലെ മററിങ്ങും ഫലിച്ചില
സന്നാഹ, മിച്ചില്ല നിന്നുടെ സീംഹാസനം..

കർമ്മമെന്നാല്ലാതെന്തു ചൊല്ലുന്ന ഭ്രംദപഹ—
ധർമ്മസർവ്വസ്വരൂപമാർത്തിയാന്തു പാത്താൽ.

IV

താവകക്കെതരാകും ധന്യരോട്ടാഴിയാതെ
ഭാവനംചെയ്യും വേദുപമെന്തറിണ്ടില്ല.

വെറപ്പോ, തവമെങ്കിലും, വെള്ളപ്പോ തിരുന്നിരുത്താൻ
കുറപ്പോ, ജീവൻ പക്ഷേ തന്നിഷ്ടം, തന്നെയാവാം.

നന്ന നിർബന്ധയം, എൻ്റെ ബാല്യകാലത്തെന്ന്
അനുഭൂതിപ്പേരുമോ. നിന്റെ വൈവേഖം ഗ്രഹിച്ച ഞാൻ.

സദ്യജ്ഞ വിളുപ്പിയ പണ്വാരപ്പോടിയിനു.
സദ്യോ നീ മറിമയന്നാക്കിമാറ്റുകയില്ലോ?

പേരുത്ത് ചൊൽവതിനാകാത്തളി നിന്റെക്കത്തിനു
ശാന്ത്യലത്തപ്പശാന്തുപ്പോതേ! നമസ്കാരം..

സഹകരണഗൈത്രം

ആലോലമാം താരങ്ങളു്—
മാവലുമവിളിയും ശ്രീ
താലോലിക്കും താമരയും
സൃജനമെല്ലാം.

ആലോകത്തിലകനാലു—
മൊക്കെയോനിച്ചിണക്കിക്കൊ—
ണ്ണീലോകത്തെ നിലനിർത്തു。
നിയതിതന്നെ

‘എന്നും നിങ്ങൾ പരസ്യപരം
സഹകരിച്ചിരിക്കവീൻ’
എന്നല്ലയോ ചൊല്ലേണെന്നു
നമ്മോട് മുഖം.

II

കററതിരിഞ്ഞിരിക്കുന്നോ—
ശാകവേ ഭർബ്പുലും, ശ്രൂന്ധും
കററയായാൽ കത്തായീ,
കാഴ്യും ധന്ധും.

തുന്പനാൽപോലും പല—
തൊന്നിച്ചായാൽ കൊലയാനു—
മെരുപ്പേന്നേയുമതുകൊണ്ടു
തുച്ഛുടേ?

ചായമൊന്ന മാത്രമായാൽ
ചിത്രമാമോ, ഭൂതങ്ങളിൽ
തോയമൊന്നാൽ ചമുത്തതോ
ചായവാം വിശ്വം.

III

ജീവിതത്തിൻ സാഹല്യത്തെ—
സ്ലൗഡിയമായ് പ്രതിഷ്ഠിപ്പാൻ
ബാവികാലശിലാപീം.
താങ്ങിയെടപ്പിൻ!

കയ്യോട് കൈ കോർത്തും നിങ്ങൾ
തോളോട് തോളുത്തമീയും.
മെയ്യോട് മെ ചേത്തനിനു—
മൊത്തു പിടിപ്പിൻ!

58266 IV

പരസുവമിഹത്തിലും。
പരത്തിലും പരത്തുന
കയ്യത്തിനും കഴിവിനും
പ്രാർത്ഥമിച്ച നിങ്ങൾ

അവണ്ട്രതും സവണ്ട്രതും
ദരിദ്രതും ധനികതു—
മവർണ്ണമാം കേതികൈകൈക്കൊ—
ണ്ണല്പാതമൊപ്പും

.പരസ്യരസഹായത്തിൻ
ശ്രീകോവിലീൻ മുസീലേജ്ജു
തപരിക്കവിൻ! ധരിക്കവിൻ
ധമ്മമിത്തത്രേ.

